

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÂRE nr. _____

din _____

Chișinău

Cu privire la aprobarea Conceptului Sistemului Informațional „e-Monitorizare”

În temeiul prevederilor art. 22, litera d) din Legea nr. 467/2003 cu privire la informatizare și la resursele informaționale de stat (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2004, nr. 6-12, art. 44), cu modificările ulterioare, Guvernul HOTĂRĂȘTE:

1. Se aprobă Conceptul Sistemului Informațional „e-Monitorizare” (se anexează).
2. Cancelaria de Stat, în calitate de posesor și deținător al Sistemului Informațional „e-Monitorizare”, va asigura crearea, implementarea și mentenanța acestuia, precum și funcționarea și dezvoltarea ulterioară a sistemului respectiv.
3. Instituția Publică Serviciul Tehnologia Informației și Securitate Cibernetică va asigura administrarea tehnică a Sistemului informațional „e-Monitorizare”, precum și implementarea cerințelor de securitate stabilite de actele normative în domeniu.
4. Realizarea prevederilor prezentei hotărâri se va efectua din contul și în limitele mijloacelor financiare alocate anual din Bugetul de Stat și din alte mijloace financiare, conform legislației.
5. Înainte de punerea în exploatare a Sistemului Informațional „e-Monitorizare”, Cancelaria de Stat:
 - 1) va elabora și va propune Guvernului pentru aprobare Regulamentul privind organizarea și funcționarea Sistemului Informațional „e-Monitorizare”.
 - 2) va întreprinde măsurile necesare, conform cadrului normativ, de casare a soluției software destinată digitalizării proceselor de monitorizare a implementării documentelor de politici publice ale cărei funcționalități se dublează cu cele ale Sistemului informațional „e-Monitorizare”.
6. Controlul asupra executării prezentei hotărâri se pune în sarcina Cancelariei de Stat.
7. Prezenta hotărâre intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

PRIM-MINISTRU

DORIN RECEAN

Contrasemnează:

Viceprim-ministru, ministrul Dezvoltării Economice și Digitalizării

Dumitru ALAIBA

Viceprim-ministru, ministrul Afacerilor Externe și Integrării Europene

Nicu POPESCU

CONCEPTUL Sistemului Informațional „e-Monitorizare”

Introducere

Guvernarea digitală constituie un angajament politic ferm pentru accelerarea în continuare a transformării digitale a Guvernului. Subiectul digitalizării este situat în topul obiectivelor de dezvoltare și modernizare a instituțiilor guvernamentale, în materie de re-inginerie și digitalizare a proceselor operaționale. Sistemul de planificare strategică, monitorizare și evaluare a politicilor publice joacă un rol esențial în asigurarea unei activități eficiente a Guvernului.

Sistemul național de planificare strategică este format dintr-un cadru complex de documente de politici și de planificare: Strategia națională de dezvoltare, Programul de activitate al Guvernului, Planul Național de Dezvoltare, Planul anual de acțiuni al Guvernului, planurile de acțiuni privind implementarea Acordului de Asociere și ridicarea nivelului de pregătire pentru aderare la Uniunea Europeană (UE) și aliniere la legislația UE, strategii și planuri sectoriale și instituționale, cadrul de planificare bugetară, etc. Regulile de funcționare și modul de organizare a sistemului de planificare strategică în Republica Moldova este stabilit prin Hotărârea de Guvern nr. 386/2020 cu privire la planificarea, elaborarea, aprobarea, implementarea, monitorizarea și evaluarea documentelor de politici publice.

Datorită complexității acestui sistem, fără un soft eficient, este dificil de a sincroniza multiplele procese și de a asigura o evidență și o monitorizare riguroasă a nivelului de implementare a politicilor publice. Introducerea soluțiilor digitale în sistemul de planificare strategică va asigura nu doar simplificarea proceselor de lucru în administrația publică și optimizarea utilizării resurselor umane și financiare disponibile, însă, cel mai important, va asigura creșterea eficienței implementării politicilor publice și respectiv majorarea impactului pozitiv al acestora asupra calității vieții cetățenilor.

Strategia Națională de Dezvoltare „Moldova Europeană 2030”, aprobată prin Legea nr. 315/2022, reprezintă principalul document național de planificare strategică care prezintă viziunea pe termen lung de dezvoltare a țării și a societății, și integrează prioritățile, obiectivele, indicatorii și țintele angajamentelor naționale și internaționale asumate de Republica Moldova, în special cele care derivă din Acordul de Asociere dintre Republica Moldova și Uniunea Europeană, Agenda pentru dezvoltare durabilă 2030, alte documente de colaborare cu partenerii de dezvoltare. Odată cu obținerea statutului de țară candidată pentru aderarea la Uniunea Europeană (UE) (23 iunie 2022), Republica Moldova (RM) și-a asumat o serie de angajamente noi. Onorarea lor implică mai multe activități practice organizate într-un proces continuu iterativ și incremental de planificare-monitorizare-raportare după cum urmează:

- 1) planificarea eficientă a procesului de implementare a angajamentelor stipulate în Acordul de Asociere și Agenda de asociere, în Planurile naționale de acțiuni privind realizarea criteriilor de aderare la Uniunea Europeană;

- 2) monitorizarea punerii în aplicare a implementării programelor bilaterale cu Uniunea Europeană;

3) raportarea progresului de implementare a Planurilor de acțiuni naționale în sensul punerii în aplicare a Acordului de Asociere;

4) evidența, documentarea și coordonarea procesului de armonizare a legislației naționale cu cea a Uniunii Europene.

În acest context, rolul activităților de digitalizare a devenit și mai important pentru asigurarea unei monitorizări calitative a implementării documentelor de planificare strategică, angajamentelor internaționale și a transpunerii actelor UE în legislația națională.

Până la moment, Guvernul Republicii Moldova a folosit o soluție software, devenită funcțională din 2015, destinată digitalizării proceselor de monitorizare a implementării documentelor de politici publice, în special a Planului anual de activitate a Guvernului. Pe parcursul utilizării sistemului, s-au constatat o serie de limitări tehnice, funcționale și constrângeri aferente drepturilor de proprietate intelectuală. Din cauza lipsei funcționalităților necesare pentru monitorizarea transpunerii actelor UE în legislația națională acesta a încetat să fie utilizat de către autorități în procesul de monitorizare a nivelului de implementare a Acordului de Asociere, dat fiind faptul că armonizarea legislației naționale normelor Uniunii Europene reprezintă un proces esențial în calea de aderare la UE și o pondere semnificativă în totalul angajamentelor asumate de Republica Moldova. Mai mult ca atât, în contextul obținerii statutului de candidat la aderarea în Uniunea Europeană, limitările și constrângerile acestui produs software nu permit Guvernului Republicii Moldova să dezvolte și să modifice independent acest sistem.

Pentru depășirea inconveniențelor menționate, autoritățile publice ale Republicii Moldova trebuie să dispună de un instrument informatic eficient care să acopere necesitățile autorităților publice, dezvoltat în baza soluțiilor tehnologice de ultimă oră pentru a facilita implementarea atât a angajamentelor de asociere/aderare la Uniunea Europeană, cât și a angajamentelor naționale care vin în suportul realizării agendei de asociere a țării cu Uniunea Europeană.

Practica internațională arată că toate guvernele care la moment implementează sau au implementat în trecut un program de asociere cu Uniunea Europeană, utilizează soluții software dedicate pentru eficientizarea colaborării instituționale în interiorul țării și în relație cu Uniunea Europeană.

Soluțiile informatice utilizate pentru planificarea, monitorizarea și raportarea implementării angajamentelor conduc constant la:

1) asigurarea transparenței procesului de elaborare, monitorizare și implementare a planurilor de acțiuni naționale și cele pentru alinierea la standardele Uniunii Europene;

2) eficientizarea colaborării instituționale prin consolidarea unor canale de comunicare moderne și creșterea vitezei de schimb informațional;

3) responsabilizarea implementării acțiunilor prin constituirea unor fluxuri de lucru clare în procesul de planificare-monitorizare-raportare progres și definirea precisă a tuturor actorilor implicați în aceste fluxuri de lucru;

4) consolidarea eforturilor de implementare a angajamentelor de asociere (prin valorificarea unei platforme informatice comune care duce la eficientizarea lucrului, diminuarea redundanței lucrărilor, reducerea costurilor și simplificarea proceselor birocratice).

Aspirațiile europene ale Republicii Moldova motivează și creează un mediu favorabil pentru dezvoltarea și implementarea unei soluții informatice care va contribui substanțial la o mai bună organizare a procesului de planificare-monitorizare-raportare a Planurilor naționale de acțiuni și astfel, va contribui la apropierea mai rapidă de Uniunea Europeană. Acest sistem informațional va fi o soluție din categoria Guvern către Guvern (G2G) și Guvern către Cetățeni (G2C), îndreptată spre

asigurarea tranziției de la modalitățile tradiționale de procesare manuală a documentelor spre digitalizarea extensivă și consolidarea eforturilor de integrare a Republicii Moldova în Uniunea Europeană prin eficientizarea colaborării instituționale.

Capitolul I. Dispoziții generale

1. Denumirea sistemului.

SI „e-Monitorizare” reprezintă un sistem informațional a cărui denumire deplină este Sistemul informațional pentru gestiunea documentelor de politici publice, a proceselor de planificare, monitorizare și raportare a implementării documentelor de politici și de planificare, a Acordului de Asociere Republica Moldova - Uniunea Europeană și a angajamentelor care decurg din statutul de țară candidată pentru aderarea la Uniunea Europeană.

2. Definiția sistemului.

SI „e-Monitorizare” reprezintă un sistem informațional integrat destinat elaborării/ implementării/ monitorizării Planurilor de acțiuni destinate realizării angajamentelor Guvernului Republicii Moldova și armonizării legislației naționale a Republicii Moldova cu cea a Uniunii Europene. Implementarea SI „e-Monitorizare” va aduce beneficii și impact imediat Guvernului Republicii Moldova, autorităților publice ale Republicii Moldova și cetățenilor, având în vedere că politicile publice implementate de Guvern ținesc toți cetățenii, sunt pentru și în interesul cetățenilor.

SI „e-Monitorizare” constituie o soluție din categoria Guvern către Guvern (G2G) și Guvern către Cetățeni (G2C). Totodată, implementarea soluției informatice va diminua costurile în legătură cu procesarea și obținerea accesului la date, astfel încât cei interesați să poată obține ușor acces la datele necesare prin intermediul unei singure resurse informaționale. Totodată, soluția informatică va asigura optimizări de procese în administrația publică, fapt ce va economisi resurse financiare și va asigura utilizarea mai eficientă a resurselor umane.

Implementarea SI „e-Monitorizare” va permite sporirea transparenței activităților de implementare a angajamentelor naționale și internaționale ale Republicii Moldova, a documentelor de politici publice și armonizare a legislației Republicii Moldova cu cea a Uniunii Europene, furnizând operativ părților interesate informații actualizate la zi privitor la gradul de implementare a documentelor de politici publice, angajamentelor naționale ale Guvernului, precum și a angajamentelor internaționale (inclusiv angajamentele aferente Acordului de Asociere a Republicii Moldova la Uniunea Europeană și negocierile de aderare la Uniunea Europeană).

3. Locul sistemului informațional în spațiul informațional unic.

SI „e-Monitorizare” este parte componentă a sistemelor și resurselor informaționale de stat, locul acestuia în spațiul informațional unic fiind prezentat în Figura nr. 1.

SI „e-Monitorizare” urmează a fi integrat cu alte sisteme informaționale de stat prin intermediul platformei de interoperabilitate (MConnect), în vederea implementării necesităților funcționale ale Cancelariei de Stat și altor autorități publice.

Figura 1. Locul SI „e-Monitorizare” în cadrul sistemelor informaționale de stat.

Datorită poziției sale în cadrul sistemelor și resurselor informaționale de stat, implementarea SI „e-Monitorizare” va spori deschiderea informațională și eficiența coordonării activităților autorităților publice ale Republicii Moldova în planificarea și implementarea documentelor de politici, precum și a activităților de integrare a Republicii Moldova în Uniunea Europeană.

4. Noțiuni principale.

În sensul prezentului Concept sunt utilizate următoarele noțiuni:

1) *document de politici publice* – document care descrie modalitatea și resursele necesare pentru soluționarea problemelor de politici publice identificate, atingerea obiectivelor de dezvoltare într-un anumit domeniu sau subdomeniu de activitate al Guvernului și descrie impactul așteptat asupra statului și a societății;

2) *document de planificare* – document aprobat printr-un act normativ sau administrativ cu caracter normativ, conform căruia este planificată activitatea Guvernului și/sau a autorităților din administrația publică centrală;

3) *angajament național* – obligație a Guvernului Republicii Moldova care reiese din Strategia Națională de Dezvoltare, Programul de activitate a Guvernului, documentele de politici publice, documentele de planificare, alte obligațiuni politice stipulate în actele normative naționale;

4) *angajament internațional* – obligație a Republicii Moldova care reiese dintr-un tratat internațional bilateral sau multilateral, încheiat de către Republica Moldova, destinat a produce efecte juridice și guvernat de normele dreptului internațional;

5) *acțiuni* – pași și sarcinile concrete întreprinse de către o autoritate publică, în conformitate cu direcțiile prioritare, necesari atingerii unui obiectiv specific. Acțiunile pot fi de reformă și recurente;

6) *monitorizare* – activitate realizată în mod continuu pe parcursul implementării unui document de planificare sau document de politici publice care constă în colectarea sistematică a

datelor cu privire la nivelul de realizare a indicatorilor de performanță țintă, cu scopul de a verifica dacă intervențiile planificate sunt implementate în mod corespunzător;

7) *indicatori de impact* – indicatori utilizați în documentele de planificare și documentele de politici publice care măsoară efectul unei politici publice asupra bunăstării societății în ansamblu sau a unei părți a societății;

8) *indicatori de rezultat* (outcome) – indicatori utilizați în documentele de planificare și documentele de politici publice, măsoară rezultatele directe ale unui set de activități și acțiuni asupra dezvoltării sau schimbărilor țintite privind oamenii, agenții economici, instituțiile etc., reflectând modificările de comportament, competențe, abilități sau performanță;

9) *armonizarea legislației Republicii Moldova cu legislația Uniunii Europene* este un proces continuu care are drept scop integrarea în ordinea juridică internă a legislației Uniunii Europene în conformitate cu angajamentele asumate de Republica Moldova în cadrul acordurilor bilaterale încheiate cu Uniunea Europeană, precum și obligațiile ce derivă din statutul de stat candidat pentru aderare la Uniunea Europeană, cu Planurile de acțiuni ale Guvernului Republicii Moldova, precum și cu programele legislative ale Parlamentului Republicii Moldova;

5. Destinația sistemului informațional.

Guvernul Republicii Moldova urmărește implementarea unei soluții software orientată spre digitalizarea proceselor de planificare, monitorizare și raportare a implementării documentelor de politici publice îndreptate spre realizarea angajamentelor naționale și internaționale ale Guvernului Republicii Moldova (inclusiv cele aferente asocierii Republicii Moldova cu Uniunea Europeană și aderarea Republicii Moldova la Uniunea Europeană în contextul obținerii statutului de țară candidat).

În acest sens, SI „e-Monitorizare” va reprezenta o soluție informatică interconectată cu toate sursele de date relevante, care vor furniza și prelua în regim automat datele specifice proceselor de elaborare a Planurilor de acțiuni destinate implementării documentelor de politici, monitorizare implementării Planurilor de acțiuni și armonizarea legislației Republicii Moldova cu cea a Uniunii Europene. De asemenea, SI „e-Monitorizare” urmează să asigure accesul cetățenilor și instituțiilor interesate la datele deschise produse în cadrul proceselor de business în baza cărora să fie urmărit progresul de realizare a angajamentelor naționale și internaționale ale Republicii Moldova.

SI „e-Monitorizare” va furniza/recepționa datele aferente Planurilor de acțiuni, documentelor de politici, actelor normative inventariate, evenimentelor de trasabilitate și documentelor produse în cadrul fluxurilor de lucru implementate prin intermediul platformei de interoperabilitate (MConnect).

Totodată, unele date, indicatori de performanță, rapoarte statistice și documente ale SI „e-Monitorizare” urmează a fi publicate pentru acces public sau, după caz, autorizat în cadrul portalului datelor guvernamentale deschise (date gov.md). Acest lucru urmează să familiarizeze publicul larg cu prioritățile curente ale Guvernului Republicii Moldova, să sporească transparența implementării documentelor de politici publice sau angajamentelor internaționale ale Republicii Moldova (inclusiv cele ce țin de Acordul de Asociere a Republicii Moldova cu Uniunea Europeană și cele specifice statutului de țară candidată pentru aderare la Uniunea Europeană.

6. Scopul sistemului informațional

Scopul SI „e-Monitorizare” constă în asigurarea Guvernului Republicii Moldova cu o soluție informatică performantă (scalabilă, configurabilă și compatibilă cu ulterioare dezvoltări și integrări), destinată digitalizării proceselor de business aferente elaborării, implementării, monitorizării implementării documentelor de politici publice, angajamentelor naționale și internaționale ale

Guvernului Republicii Moldova, precum și armonizării legislației naționale cu cea a Uniunii Europene în contextul obținerii de către Republica Moldova a statutului de țară candidată pentru aderare la UE. SI „e-Monitorizare” urmează să devină un instrument cheie de interacțiune, lucru în comun și colaborare eficientă a autorităților publice din Republica Moldova, care va facilita și accelera semnificativ procesul decizional și redundanța acțiunilor funcționarilor publici, va spori calitatea și operativitatea datelor necesare procesului de luare a deciziilor și de raportare a progresului de implementare a documentelor de politici publice și armonizare a legislației naționale.

7. Obiectivele sistemului informațional

Reieșind din cadrul legislativ existent și necesitățile obiective ale subiecților implicați în exploatarea ulterioară a SI „e-Monitorizare” pot fi evidențiate următoarele obiective ce urmează a fi atinse în urma implementării sistemului informațional:

1) asigurarea unei planificări strategice și operaționale riguroase și cuprinzătoare, asigurându-se încadrarea tuturor acțiunilor și angajamentelor Guvernului RM într-un singur sistem, precum și a tuturor proceselor cheie pentru implementarea eficientă a politicilor publice: planificare, monitorizare și raportare;

2) standardizarea și digitalizarea proceselor de elaborare, monitorizare și implementare a documentelor de planificare indiferent de categoria acestora și autoritățile publice implicate;

3) digitalizarea proceselor de monitorizare, coordonare, raportare, documentare, sistematizare și evidență a armonizării legislației Republicii Moldova cu cea a Uniunii Europene;

4) planificarea acțiunilor de implementare, monitorizare și raportare a implementării Acordului de Asociere Republica Moldova - Uniunea Europeană și a angajamentelor care decurg din statutul de țară-candidată pentru aderare la Uniunea Europeană;

5) asigurarea planificării integrate și sincronizate a politicilor publice cu resursele bugetare și facilitarea estimării costurilor acțiunilor de politici în procesul de planificare strategică;

6) operaționalizarea unui set riguros de indicatori de performanță în cadrul de monitorizare și evaluare a politicilor publice, ce vor oferi informații operative despre progresul în implementarea politicilor publice și evidențierea domeniilor cu probleme potențiale;

7) responsabilizarea activității Guvernului, inclusiv prin asigurarea notificărilor automatizate a utilizatorilor/responsabililor despre sarcinile atribuite și termenele limită care se apropie, ajutându-i astfel să intervină proactiv;

8) facilitarea proceselor de comunicare a rezultatelor Guvernului și sporirea transparenței activității Guvernului;

9) diminuarea redundanței datelor și activităților realizate de autorități în procesele de introducere și raportare a informațiilor;

10) furnizarea/recepționarea automată a datelor aferente proceselor de business ale SI „e-Monitorizare” prin intermediul platformei de interoperabilitate (MConnect), în conformitate cu cadrul normativ care reglementează domeniul interoperabilității și al schimbului de date;

11) accesul rapid, garantat la date indiferent de locația utilizatorului autorizat;

12) standardizarea datelor, mesajelor și acțiunilor entităților cu acces autorizat la SI „e-Monitorizare”;

13) reducerea costurilor operaționale, sporirea calității mijloacelor de comunicare și reducerea timpului de răspuns pentru obținerea informațiilor necesare sau luarea deciziilor;

14) asigurarea scalabilității prin implementarea unor soluții informatice configurabile, permițând o operare fără probleme, actualizări viitoare și integrări cu sisteme informaționale externe.

8. Principiile de bază ale sistemului informațional.

Întru asigurarea realizării obiectivelor înaintate, la proiectarea, dezvoltarea și implementarea SI „e-Monitorizare” trebuie să se țină cont de următoarele principii:

1) *principiul legalității*, care presupune crearea și exploatarea sistemului informațional în conformitate cu legislația națională și a normelor și standardelor internaționale recunoscute în domeniu;

2) *principiul divizării arhitecturii pe nivele*, care constă în proiectarea independentă a componentelor funcționale ale SI „e-Monitorizare” în conformitate cu standardele de interfață dintre nivele.

3) *principiul alinierii la arhitectura TIC de scară largă a Cancelariei de Stat*, care presupune că locul SI „e-Monitorizare” în arhitectura TIC de scară largă este explicit delimitat în raport cu alte sisteme informaționale ale Cancelariei de Stat. SI „e-Monitorizare” va fi implementat cu aplicarea principiilor de arhitectură TIC stabilite de Cancelaria de Stat și va fi capabil să interacționeze cu alte componente ale arhitecturii TIC;

4) *principiul arhitecturii bazate pe servicii (SOA)*, care constă în distribuirea funcționalității aplicației în unități mai mici, distincte, numite servicii, care pot fi distribuite într-o rețea și pot fi utilizate împreună pentru a crea aplicații destinate implementării funcțiilor de business ale sistemului informațional;

5) *principiul reutilizării capacităților existente*, care presupune că SI „e-Monitorizare” va fi implementat prin reutilizarea la nivelul componentelor sale a capacităților TIC curente la care are acces Cancelaria de Stat. Dezvoltarea de noi capacități specifice SI „e-Monitorizare” se va face doar în cazul lipsei acestora în arhitectura TIC curentă a Cancelariei de Stat;

6) *principiul securității prin design*, care presupune proiectarea SI „e-Monitorizare” în cunoștință de cauză cu privire la riscurile de securitate a informației ce pot afecta buna funcționare a sistemului informațional. Cerințele normative aplicabile pentru implementarea mecanismelor de asigurare a securității informației trebuie considerate la etapa de proiectare a SI „e-Monitorizare” și implementate la etapa de dezvoltare. SI „e-Monitorizare” va asigura accesarea controlată, transparentă și responsabilă a datelor;

7) *principiul integrității, plenitudinii și veridicității datelor*, care presupune implementarea mecanismelor care permit păstrarea conținutului și interpretării univoce a datelor în condițiile unor influențe accidentale și eliminării fenomenelor de denaturare sau lichidare accidentală a acestora, furnizarea unui volum de date suficient executării funcțiilor de business al sistemului informațional și asigurarea unui grad înalt de corespundere a datelor cu starea reală a obiectelor pe care le reprezintă și care fac parte din SI „e-Monitorizare”;

8) *principiul expansibilității*, care stipulează posibilitatea extinderii și completării sistemului informațional cu noi funcții sau îmbunătățirea celor existente;

9) *principiul primei persoane/a centrului unic*, care presupune existența unei persoane responsabile de rang înalt, cu drepturi suficiente pentru luarea deciziilor și coordonarea activităților în vederea creării și exploatării sistemului informațional;

10) *principiul scalabilității*, care presupune asigurarea unei performanțe constante a soluției informatice la creșterea volumului de date și a solicitării utilizatorilor;

11) *principiul simplității și comodității utilizării*, care presupune proiectarea și dezvoltarea tuturor aplicațiilor, mijloacelor tehnice și de program accesibile utilizatorilor în baza unor principii exclusiv vizuale, ergonomice și logice de concepție;

12) *principiul independenței și neutralității tehnologice*, care presupune că sistemul informațional trebuie să fie implementat în baza unor cerințe funcționale independente de tehnologii sau produse program specifice;

13) *principiul compatibilității SI „e-Monitorizare”* cu sistemele informaționale de stat existente în țară;

14) *principiul controlului*, care prevede totalitatea măsurilor organizatorice și tehnice de program, care asigură calitatea înaltă a resursei informaționale formate, fiabilitatea păstrării acestora și corectitudinea utilizării în conformitate cu legislația;

15) *principiul auditului informatic*, care presupune înregistrarea datelor despre acțiunile și evenimentele SI „e-Monitorizare”, pentru a face posibilă reconstituirea istoriei unui obiect sau a stării lui la o etapă anterioară;

16) *principiul accesibilității informației cu caracter public*, care presupune implementarea procedurilor de asigurare a accesului solicitanților la informația cu caracter public furnizată de SI „e-Monitorizare”.

9. Sarcinile principale ale sistemului informațional

Implementarea SI „e-Monitorizare” va furniza autorităților publice ale Republicii Moldova un instrumentar eficient de lucru în comun care să permită digitalizarea extensivă a proceselor de business specifice obiectivelor de funcționare a SI „e-Monitorizare” și garantare a accesului publicului larg la datele deschise produse prin intermediul fluxurilor de lucru implementate. Pot fi menționate următoarele sarcini realizate de SI „e-Monitorizare”:

1) inițierea unui mediu digital de lucru comun a autorităților publice ale Republicii Moldova pe dimensiunea elaborării, planificării, monitorizării și implementării documentelor de planificare pentru realizarea angajamentelor naționale, internaționale și armonizarea legislației naționale cu cea a Uniunii Europene;

2) schimbul electronic de date cu părți terțe pentru recepționarea automatizată a datelor necesare proceselor de business ale SI „e-Monitorizare” prin intermediul platformei de interoperabilitate (MConnect) (pentru sistemele informaționale ale Republicii Moldova) sau API-uri expuse de sistemele informaționale din afara Republicii Moldova;

3) furnizarea unui mecanism eficient de responsabilizare a autorităților publice privind sarcinile atribuite și respectarea termenilor limită de finisare în cadrul SI „e-Monitorizare”;

4) optimizarea proceselor de lucru prin automatizarea și eficientizarea acțiunilor utilizatorii autorizați și eliminarea redundanței activităților efectuate de aceștia;

5) implementarea documentelor electronice structurate pasibile a fi procesate automatizat de către sistemele informaționale destinate prin adopția și implementarea unor standarde de documente structurate consacrate compatibile celor elaborate în Uniunea Europeană (MoReq2010, Akoma Ntoso etc.);

6) implementarea inițiativelor e-Guvernare a Republicii Moldova prin găzduirea SI „e-Monitorizare” pe platforma tehnologică guvernamentală comună (MCloud) și integrarea cu sistemele informaționale partajate: MConnect, MPass, MSign, MLog, MNotify, MPower, MDoc și portalul datelor guvernamentale deschise (date.gov.md);

7) garantarea accesului la datele publice ale SI „e-Monitorizare” prin intermediul interfeței publice a acestuia (informarea operativă a cetățenilor privind implementarea documentelor de politici publice și armonizarea legislației Republicii Moldova cu cea a Uniunii Europene) și prin furnizarea periodică de date în regim automat către portalul datelor guvernamentale deschise (date.gov.md).

Capitolul II. Spațiul normativ-juridic al funcționării sistemului informațional

10. Cadrul normativ al sistemului informațional

Cadrul normativ al SI „e-Monitorizare” este format din actele normative care reglementează domeniul de elaborare, implementare și monitorizare implementare a politicilor, domeniul informatizării și tehnologiei informației, precum și al activității Cancelariei de Stat.

11. Actele normative aferente activității Cancelariei de Stat, perfectării documentelor de politici publice, precum și proceselor de business ale SI „e-Monitorizare” sunt următoarele:

- 1) Legea nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional.
- 2) Legea nr. 98/2012 privind administrația publică centrală de specialitate
- 3) Legea nr. 112/2014 cu privire la ratificarea Acordului de Asociere între Republica Moldova pe de o parte, și Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și statele membre ale acestora, pe de altă parte.
- 4) Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative.
- 5) Legea nr. 136/2017 cu privire la Guvern.
- 6) Legea nr. 315/2022 pentru aprobarea Strategiei naționale de dezvoltare „Moldova Europeană 2030”.
- 7) Hotărârea Guvernului nr. 657/2009 pentru aprobarea Regulamentului privind organizarea și funcționarea, structurii și efectivului-limită ale Cancelariei de Stat.
- 8) Hotărârea Guvernului nr. 610/2018 pentru aprobarea Regulamentului Guvernului.
- 9) Hotărârea Guvernului nr. 1082/2018 cu privire la reorganizarea Cancelariei de Stat.
- 10) Hotărârea Guvernului nr. 1171/2018 pentru aprobarea Regulamentului privind armonizarea legislației Republicii Moldova cu legislația Uniunii Europene.
- 11) Hotărârea Guvernului nr. 386/2020 cu privire la planificarea, elaborarea, aprobarea, implementarea, monitorizarea și evaluarea documentelor de politici publice.
- 12) Hotărârea Guvernului nr. 89/2023 cu privire la aprobarea Planului Național de Dezvoltare pentru anii 2023-2025.
- 13) Hotărârea Guvernului nr. 90/2023 cu privire la aprobarea Planului de acțiuni al Guvernului pentru anul 2023.
- 14) Hotărârea Guvernului nr. 126/2023 cu privire la aprobarea Strategiei de reformă a administrației publice din Republica Moldova 2023-2030.
- 15) Hotărârea Guvernului nr. 868/2022 cu privire la aprobarea Mecanismului de coordonare a procesului de integrare europeană a Republicii Moldova și a componenței grupurilor de lucru implicate în asigurarea implementării Mecanismului de coordonare a procesului de integrare europeană a Republicii Moldova și la modificarea Hotărârii Guvernului nr. 679/2009 privind aprobarea componenței nominale a Comisiei guvernamentale pentru integrare europeană a Republicii Moldova.
- 16) Decizia Prim-Ministrului Republicii Moldova nr. 10 din 19.01.2023 cu privire la crearea grupului de lucru interinstituțional privind elaborarea sistemului informațional în domeniul planificării strategice și operaționale.
- 17) Plan de acțiuni pentru implementarea măsurilor propuse de către Comisia Europeană în Avizul său privind cererea de aderare a Republicii Moldova la Uniunea Europeană (aprobat de către Comisia Națională pentru Integrare Europeană pe data de 4 august 2022).

18) Planului de acțiuni pentru ridicarea nivelului de pregătire pentru aderarea Republicii Moldova la Uniunea Europeană și aliniere la legislația UE pe cele 33 de capitole din acquis (aprobat prin Decizia Prim-ministrului nr. 52 din 6 aprilie 2023).

19) Planul de acțiuni al Cancelariei de Stat pentru anul 2023 (aprobat prin Ordinul Secretarului general al Guvernului nr. 60 din 12 mai 2023).

20) Programul de asociere dintre Uniunea Europeană și Republica Moldova (2021-2027).

21) Regulamentul de organizare și funcționare a Centrului de Aproximare Legală din cadrul Cancelariei de Stat (aprobat de Secretarul General al Guvernului, din 31 ianuarie 2019).

22) Ghidul metodologic privind integrarea prevederilor Strategiei Naționale de Dezvoltare în documentele de planificare și documentele de politici publice la nivel național, 2021, https://cancelaria.gov.md/sites/default/files/ghid_copertat_coral.pdf.

12. Actele normative care reglementează tehnologia informației și comunicației din Republica Moldova aplicabile SI „e-Monitorizare” sunt următoarele:

1) Legea nr.124/2022 privind identificarea electronică și serviciile de încredere;

2) Legea nr. 142/2018 cu privire la schimbul de date și interoperabilitate;

3) Hotărârea Guvernului nr. 710/2011 cu privire la aprobarea Programului strategic de modernizare tehnologică a guvernării (e-Transformare);

4) Hotărârea Guvernului nr. 656/2012 cu privire la aprobarea Programului privind Cadrul de Interoperabilitate;

5) Hotărârea Guvernului nr. 1090/2013 privind serviciul electronic guvernamental de autentificare și control al accesului (MPass);

6) Hotărârea Guvernului nr. 128/2014 privind platforma tehnologică guvernamentală comună (MCloud);

7) Hotărârea Guvernului nr. 405/2014 privind serviciul electronic guvernamental integrat de semnătură electronică (MSign);

8) Hotărârea Guvernului nr. 701/2014 cu privire la aprobarea Metodologiei publicării datelor guvernamentale deschise;

9) Hotărârea Guvernului nr. 708/2014 privind serviciul electronic guvernamental de jurnalizare (MLog);

10) Hotărârea Guvernului nr. 201/2017 privind aprobarea Cerințelor minime obligatorii de securitate cibernetică;

11) Hotărârea Guvernului nr. 1141/2017 pentru aprobarea Regulamentului privind modalitatea de aplicare a semnăturii electronice pe documentele electronice de către funcționarii persoanelor juridice de drept public în cadrul circulației electronice ale acestora;

12) Hotărârea Guvernului nr. 377/2018 cu privire la reglementarea cadrului instituțional și mecanismului de coordonare și management al asistenței externe;

13) Hotărârea Guvernului nr. 414/2018 cu privire la măsurile de consolidare a centrelor de date în sectorul public și de raționalizare a administrării sistemelor informaționale de stat;

14) Hotărârea Guvernului nr. 211/2019 privind platforma de interoperabilitate (MConnect);

15) Hotărârea Guvernului nr. 375/2020 pentru aprobarea Conceptului Sistemului informațional automatizat „Registrul împuternicirilor de reprezentare în baza semnăturii electronice” (MPower) și a Regulamentului privind modul de ținere a Registrului împuternicirilor de reprezentare în baza semnăturii electronice;

16) Hotărârea Guvernului nr. 376/2020 pentru aprobarea Conceptului serviciului guvernamental de notificare electronică (MNotify) și a Regulamentului privind modul de funcționare și utilizare a serviciului guvernamental de notificare electronică (MNotify).

17) Hotărârea Guvernului nr. 165/2022 cu privire la Sistemul informațional „Registrul de stat al actelor juridice”.

13. SI „e-Monitorizare” trebuie să respecte următoarele acte normative, care reglementează lansarea și exploatarea sistemelor informaționale:

- 1) Legea nr. 982/2000 privind accesul la informație;
- 2) Legea nr. 1069/2000 cu privire la informatică;
- 3) Legea nr. 467/2003 cu privire la informatizare și la resursele informaționale de stat;
- 4) Legea nr. 71/2007 cu privire la registre;
- 5) Legea comunicațiilor electronice nr. 241/2007 ;
- 6) Legea nr. 133/2011 privind protecția datelor cu caracter personal;
- 7) Hotărârea Guvernului nr. 840/2004 cu privire la crearea Sistemului de telecomunicații al

autorităților administrației publice;

8) Hotărârea Guvernului nr. 153/2021 pentru aprobarea Conceptului Sistemului informațional „Registrul resurselor și sistemelor informaționale de stat” și a Regulamentului privind modul de ținere a Registrului resurselor și sistemelor informaționale de stat”;

9) Hotărârea Guvernului nr. 1123/2010 privind aprobarea Cerințelor față de asigurarea securității datelor cu caracter personal la prelucrarea acestora în cadrul sistemelor informaționale de date cu caracter personal.

14. SI „e-Monitorizare” trebuie să fie proiectat, dezvoltat și implementat în conformitate cu următoarele reglementări și recomandări naționale și internaționale, metodologii și recomandări legate de sectorul TIC:

1) Ordinul ministerului dezvoltării informaționale nr. OMDI78/2006 cu privire la aprobarea reglementării tehnice „Procesele ciclului de viață al software-ului” RT 38370656 - 002:2006;

2) Standardul SM ISO/IEC/IEEE 14764:2022 - Ingineria software. Procesele ciclului de viață al software-ului. Mentenanță.

3) Standardul SM EN ISO/IEC 27001:2017 - Tehnologia informației. Tehnici de securitate. Sisteme de management al securității informației. Cerințe.

4) Standardul SM EN ISO/IEC 27002:2017 - Tehnologia informației. Tehnici de securitate. Cod de bună practică pentru managementul securității informației.

5) Standardul SM ISO/IEC 15408-1:2022 - Securitatea informației, securitatea cibernetică și protecția datelor personale. Criterii de evaluare a securității IT. Partea 1: Introducere și model general.

6) Standardul SM ISO/IEC 15408-2:2022 - Securitatea informației, securitatea cibernetică și protecția datelor personale. Criterii de evaluare a securității IT. Partea 2: Componente funcționale de securitate.

7) Standardul SM ISO/IEC 15408-3:2022 Securitatea informației, securitatea cibernetică și protecția datelor personale. Criterii de evaluare a securității IT. Partea 3: Componente de asigurare a securității.

8) Cerințele de nivel AA pentru interfața cu utilizatorul ale Ghidului „Web Content Accessibility Guidelines 2.1”, <https://www.w3.org/TR/WCAG21/>;

9) Recomandările World Wide Web Consortium (W3C) (<http://www.w3c.org>) privind calitatea conținutului paginilor Web, posibilitățile vizualizării corecte a informației, folosind exploratoare Internet larg utilizate, și compatibilitatea cu diferite platforme informatice;

10) Recomandările W3C (<http://validator.w3.org>) privind testarea paginilor Web. Toate paginile Web generate de SI „e-Monitorizare” se vor testa în conformitate cu aceste recomandări.

Capitolul III. Spațiul funcțional al sistemului informațional

15. Funcții de bază ale sistemului informațional.

SI „e-Monitorizare” trebuie să asigure realizarea funcțiilor de bază ale unui sistem informațional, stipulate în legislația națională, precum și a funcțiilor specifice care rezultă din destinația acestui sistem informațional. Reieșind din acestea, următoarele funcții specifice ale SI „e-Monitorizare” pot fi menționate:

1) *Gestiunea angajamentelor politice naționale și internaționale.* Funcție care presupune furnizarea instrumentelor destinate inventarierii și evidenței tuturor angajamentelor Guvernului Republicii Moldova care rezultă din documentele de politici publice (Agenda de Dezvoltare Durabilă, Strategia Națională de Dezvoltare, Planul Național de Dezvoltare, Programul de Activitate a Guvernului, Strategiile/Programele sectoriale, planurile instituționale etc.), acordurile cu Uniunea Europeană (Acordul de Asociere RM-UE, Agenda de Asociere a RM cu UE, Cadrul de aderare la Uniunea Europeană (criteriile de aderare), Acordul privind Spațiul Aerian Comun etc.) și acordurile internaționale a Republicii Moldova (Convenția Europeană a Drepturilor Omului, Organizația Mondială a Comerțului, Carta Organizației Națiunilor Unite, Acordul de Liber Schimb Central-European, Acordul de la Paris privind schimbările climatice etc.).

2) *Elaborarea documentelor de planificare (Planurilor de acțiuni).* Funcția dată presupune un set de funcționalități ale SI „e-Monitorizare” ce va asigura elaborarea, actualizarea și/sau modificarea/redactarea documentelor de planificare. Vor fi asigurate fluxurile de lucru și mecanismele de colaborare digitală între autoritățile publice ale Republicii Moldova destinate procesului de planificare a implementării documentelor de politici și angajamentelor naționale și internaționale ale Guvernului Republicii Moldova. Va fi furnizat setul de funcționalități și instrumente necesar pentru definirea structurii documentului de planificare, completarea cu obiective, ținte, indicatori, crearea legăturilor cu elementele respective din alte documente de politici și angajamentele internaționale, completarea/actualizarea acțiunilor, termenilor, responsabililor, costurilor și altor elemente constitutive ale Planurilor de acțiuni, definite regulile de monitorizare și raportare a acestora. SI „e-Monitorizare” va asigura schimbul de date cu sisteme externe și proceduri de validare a datelor primare și respectare a constrângerilor necesare sporii eficienței și calității elaborării Planurilor de Acțiuni.

3) *Documentarea implementării angajamentelor și a documentelor de planificare.* Funcție implementată prin intermediul unor instrumente informatice destinate raportării periodice de către autoritățile publice responsabile de progresul în implementarea acțiunilor planificate. Aceste instrumente vor asigura propagarea recurentă a raportului de progres în cazul când o acțiune raportată este planificată în cadrul mai multor Planuri de Acțiuni (în calitate de acțiune distinctă sau parte componentă a unei acțiuni mai ample). SI „e-Monitorizare” va furniza facilități care vor automatiza procesul de raportare a progresului implementării acțiunilor planificate și validare a conținutului acestor rapoarte. SI „e-Monitorizare” va integra instrumente de căutare a documentului/acțiunii

pentru care se raportează, va genera șablon de raportare cu toate atributele necesare, definit de coordonatorul documentului.

4) *Monitorizarea implementării documentelor de politici și a documentelor de planificare.* Funcție implementată prin intermediul unor instrumente informatice destinate monitorizării gradului de implementare a Planurilor de acțiuni în particular și a angajamentelor naționale și internaționale la general. Această funcție urmează să implementeze un mediu de colaborare digitală între autoritățile publice a Republicii Moldova îndreptat spre eficientizarea implementării Planurilor de acțiuni și anticiparea oportună a riscurilor și deficiențelor de implementare a acțiunilor planificate și realizare a angajamentelor politice și internaționale ale Guvernului Republicii Moldova. Datorită interoperabilității SI „e-Monitorizare” cu alte sisteme informaționale ale autorităților publice din Republica Moldova (Sistemul Informațional de Gestiune a Documentelor al Cancelariei de Stat, „Registrul de Stat al Actelor Juridice”, e-Parlament, MDoc etc.) procesul de monitorizare a implementării documentelor de planificare va fi automatizat la maximum.

5) *Gestiunea indicatorilor de raportare și monitorizare.* Sistemul „e-Monitorizare” va oferi o platformă pentru gestiunea indicatorilor de rezultat și impact stabiliți în documentele de politici publice, precum și indicatorilor de monitorizare din documentele de planificare, întru monitorizarea și evaluarea implementării politicilor, generarea rapoartelor de stare despre progresul în implementare și evidențierea zonelor cu probleme potențiale. Sistemul va oferi funcționalități ce vor permite identificarea și selectarea indicatorilor, stabilirea valorilor de referință, țintelor ce urmează a fi atinse, regulilor de raportare pentru fiecare indicator și setarea legăturilor cu elementele structurale ale documentelor de politici și de planificare: document, obiective, direcții prioritare, angajamente, etc.

6) *Facilitarea estimării costurilor acțiunilor din documentele de planificare.* SI „e-Monitorizare” va oferi instrumentele necesare pentru a estima costurile măsurilor de politici, asigurând integrarea costurilor pentru fiecare acțiune planificată, vor fi oferite clasificările subprogramelor/programelor bugetare, va integra proceduri de validare a datelor introduse. SI „e-Monitorizare” va asigura schimbul de date cu sisteme externe privind planificarea bugetară, asistența externă acordată Republicii Moldova (Sistemul Informațional de Management Financiar, SI pentru Gestionarea Asistenței Externe (amp.gov.md), etc.).

7) *Gestiunea inventarului actelor normative armonizate.* Funcție prin intermediul căreia urmează a fi inventariate actele normative ale Uniunii Europene prevederile cărora sunt pasibile a fi transpuse în cadrul legal al Republicii Moldova și actele normative ale Republicii Moldova care necesită a fi armonizate cu legislația Uniunii Europene. Datorită interoperabilității SI „e-Monitorizare” cu sistemele informaționale ale Uniunii Europene (EUR-Lex) și ale Republicii Moldova (Sistemul Informațional „Registrul de Stat al Actelor Juridice”, PARTICIP.MD, e-Parlament, MDoc etc.) procesele de inventariere a actelor normative, recepționare a evenimentelor de trasabilitate și actualizare vor fi automatizate la maximum.

8) *Gestiunea tabelor de concordanță.* Funcție specifică a SI „e-Monitorizare” prin intermediul căreia urmează a fi elaborate tabelele de concordanță care reflectă gradul de compatibilitate a actului/proiectului de act normativ național cu cerințele legislației Uniunii Europene. La fel, tabelele de concordanță vor servi în calitate de instrument de planificare pentru procesul de armonizare actelor normative ale Republicii Moldova cu legislația comunitară. Trebuie de menționat faptul că activitățile de transpunere a legislației Uniunii Europene constituie o pondere importantă din Planurile de acțiuni aferente implementării cerințelor Acordului de Asociere Republica Moldova – Uniunea Europeană și a cerințelor de aderare la Uniunea Europeană.

9) *Monitorizarea și coordonarea procesului de armonizare a legislației naționale cu legislația Uniunii Europene.* Această funcție implementează un obiectiv cheie al SI „e-Monitorizare” – cea de monitorizare a procesului de armonizare pentru a oferi informații exhaustive, în orice moment, despre etapa de realizare a unei acțiuni de armonizare legislativă, precum și nivelul de aliniere a legislației RM cu legislația UE. Procesul de monitorizare se va baza pe interoperabilitatea SI „e-Monitorizare” cu sistemele informaționale externe relevante, astfel încât în mare parte evenimentele de trasabilitate a actelor normative să fie preluate și înregistrate în regim automatizat.

10) *Perfectarea documentelor specifice fluxurilor de lucru implementate în SI „e-Monitorizare”.* Este o funcție importantă care va transfera activitatea utilizatorilor autorităților publice care exploatează SI „e-Monitorizare” într-un spațiu exclusiv digital. Majoritatea documentelor specifice proceselor de business implementate (Documente de politici publice, Planuri de acțiuni, tabele de concordanță, decizii de aprobare/respingere, avize, expertize, comentarii, rapoarte de progres) urmează a fi perfectate exclusiv prin intermediul facilităților furnizate de SI „e-Monitorizare” în baza acțiunilor efectuate de utilizatori și datelor introduse de aceștia (se va descuraja elaborarea de documente în afara sistemului informațional și atașarea ulterioară a acestora). Documentele generate vor avea un format structurat pentru asigurarea procesării automate a lor de către sisteme informaționale terțe.

11) *Diseminarea datelor cu privire la implementarea angajamentelor naționale și internaționale ale Guvernului Republicii Moldova.* Este o funcție prin intermediul căreia urmează a fi asigurată transparența activităților de elaborare/implementare/monitorizare a Planurilor de acțiuni și a celor de armonizare a legislației Republicii Moldova cu cea a Uniunii Europene. Pentru informarea operativă a publicului larg privind realizarea angajamentelor Guvernului Republicii Moldova per general și a autorităților publice specifice în particular vor fi folosite mai multe canale după cum urmează: interfața publică a SI „e-Monitorizare”, widget specializat pentru publicarea automată a datelor pe pagini WEB externe și portalul datelor guvernamentale deschise (date.gov.md).

16. Contururile funcționale ale SI „e-Monitorizare”

SI „e-Monitorizare” include următoarele contururi funcționale:

1) *Interfața publică a SI „e-Monitorizare”.* Prin intermediul acestui contur funcțional se va asigura accesul utilizatorilor externi cu acces anonim sau autorizat (prin intermediul sistemului informațional partajat MPass) la datele disponibile în cadrul resursei informaționale a SI „e-Monitorizare”. Prin intermediul Interfeței Publice a SI „e-Monitorizare”, va fi asigurat accesul la datele cu caracter public, aferente activității sale de planificare și evaluare a gradului de implementare a Planurilor de acțiuni ale Guvernului, a Acordului de Asociere Republica Moldova-Uniunea Europeană, precum și a angajamentelor Republicii Moldova de armonizare a legislației naționale cu legislația Uniunii Europene. Conturul dat include următoarele funcții:

- a) accesarea datelor, documentelor și rapoartelor cu caracter public conținute în stocul de date al SI „e-Monitorizare”;
- b) utilizarea mecanismului de perfectare și expediere a comentariilor aferente documentelor publicate prin intermediul interfeței publice a SI „e-Monitorizare”;
- c) configurarea conținutului și aspectului interfeței publice a SI „e-Monitorizare”.

2) *Funcționalitățile comune ale utilizatorilor autorizați.* Prin intermediul acestui contur funcțional utilizatorii autorizați au acces la un set de funcționalități indiferent de rolul deținut în cadrul SI „e-Monitorizare”. Rolurile și drepturile atașate profilurilor acestora vor limita doar seturile de date accesibile. Conturul dat include următoarele funcții:

- a) panou de comandă pentru vizualizarea și accesarea rapidă a evenimentelor de business specific activității utilizatorilor autorizați;
- b) căutarea și accesarea datelor/documentelor gestionate prin intermediul SI „e-Monitorizare”;
- c) instrumente de colaborare eficientă între utilizatorii autorizați (gestiune sarcini, organizarea discuțiilor, schimbului de documente/fișiere și expedierea/recepționarea notificărilor);
- d) generarea documentelor specifice evenimentelor de business digitalizate prin intermediul SI „e-Monitorizare”;
- e) generarea rapoartelor statistice în baza stocului de date al SI „e-Monitorizare”.

3) *Planificarea strategică*. Prin intermediul acestui funcțional utilizatorii autorizați cu roluri specifice vor accesa setul de funcționalități care implementează fluxurile de lucru aferente gestiunii documentelor de planificare operațională conform Cadrului Național de Planificare Strategică, planificării/monitorizării procesului de implementare a Acordului de Asociere Republica Moldova-Uniunea Europeană/Zonei de Liber Schimb Aprofundat și Cuprinzător și planificării/monitorizării procesului de implementare a angajamentelor ce reies din statutul de țară-candidat pentru aderare la Uniunea Europeană. SI „e-Monitorizare” va oferi un mecanism flexibil de creare a legăturilor între documentele de planificare și documentele de politici publice sau angajamentele Republicii Moldova. Astfel, activitățile din Planurile de acțiuni (Planurile naționale de acțiuni privind realizarea criteriilor de aderare la Uniunea Europeană, Planurile Naționale de Dezvoltare (PND), Planurile de Activitate a Guvernului (PAG) sau Planurile de acțiuni instituționale) vor fi privite atât prin prisma Agendei de Dezvoltare Durabilă 2030 (ADD), cât și prin intermediul obiectivelor specifice din Strategia națională de dezvoltare „Moldova Europeană 2030” (SND) sau angajamentelor internaționale. Conturul dat include următoarele funcții:

- a) gestiunea listei de documente de politici, priorități, angajamente și recomandări urmare a proceselor de raportare/evaluare pentru actualizarea documentelor de planificare;
- b) elaborarea documentelor de planificare operațională prin intermediul funcționalităților specifice oferite de SI „e-Monitorizare” autorităților publice implicate în procesul de planificare strategică;
- c) raportarea progresului implementării documentelor de politici publice și documentelor de planificare (Planurilor de Acțiuni) prin intermediul funcționalităților destinate perfectării formularelor electronice de raportare a progresului de implementare a activităților de care sunt responsabile autoritățile publice;
- d) monitorizarea implementării Planurilor de acțiuni prin intermediul funcționalităților specifice ale SI „e-Monitorizare” destinate furnizării setului predefinit de indicatori de performanță și rapoarte statistice destinate prezentării datelor operative referitoare la progresul de implementare a Planurilor de acțiuni, precum și prin intermediul informațiilor furnizate SI „e-Monitorizare” de alte sisteme externe;
- e) gestiunea listei indicatorilor de monitorizare și raportare prin intermediul funcționalităților destinate definirii indicatorilor, atribuirii tipurilor acestora, valorilor de referință și a țintelor, construirii/ reprezentării seriilor de date, stabilirii regulilor de raportare, a legăturilor în cadrul sistemului;
- f) estimarea costurilor acțiunilor de politici prin intermediul instrumentelor de estimare a costurilor speciale integrate în funcționalitățile sistemului și interconectărilor cu sisteme informaționale externe.

4) *Armonizarea legislației*. Prin intermediul acestui funcțional utilizatorii autorizați cu roluri specifice vor utiliza funcționalitățile destinate digitalizării proceselor de coordonare și monitorizare a armonizării legislației Republicii Moldova cu cea a Uniunii Europene. Conturul dat include următoarele funcții:

- a) evidența angajamentelor Republicii Moldova de transpunere a legislației Uniunii Europene;
- b) evidența actelor normative ale Uniunii Europene ce urmează a fi transpuse;
- c) inventarierea periodică a Acquis-ului Uniunii Europene privitor la obligația de armonizare a legislației Republicii Moldova cu cea a Uniunii Europene și evidența actelor normative RM naționale care necesită armonizare;
- d) gestiunea recomandărilor de armonizare a legislației naționale cu cea a Uniunii Europene (elaborarea cadrului normativ nou sau modificarea celui existent);
- e) elaborarea/gestiunea tabelelor de concordanță și monitorizarea gradului de compatibilitate a legislației Republicii Moldova cu Acquis-ul Uniunii Europene;
- f) monitorizarea tuturor etapelor de elaborare și promovare a proiectelor de acte normative care au ca scop armonizarea legislației Republicii Moldova cu legislația Uniunii Europene, până la aprobarea/adoptarea acestora de către Guvern/Parlament, inclusiv a etapelor de avizare și expertiză.

5) *Administrarea și configurarea SI „e-Monitorizare”*. Prin intermediul acestui contur funcțional utilizatorii cu rol de administrator vor dispune de facilități destinate configurării și administrării sistemului informațional. Conturul dat include următoarele funcții:

- a) administrarea utilizatorilor și a drepturilor de acces la date și interfața utilizator;
- b) gestiunea metadatelor;
- c) configurarea modulelor funcționale ale SI „e-Monitorizare”, fluxurilor de lucru, sarcinilor de sistem, procedurilor automate și configurațiilor de sistem;
- d) monitorizarea operațională, diagnosticul și soluționarea problemelor de funcționare a SI „e-Monitorizare”;
- e) generarea rapoartelor de sistem utilizate pentru aprecierea modalității de interacțiune a utilizatorilor autorizați cu componentele informaționale ale SI „e-Monitorizare”. Această categorie de rapoarte organizează și procesează detaliile evenimentelor jurnalizate în baza cărora pot fi analizate și anticipate vulnerabilitățile sistemului informațional;
- f) lansarea manuală a procedurilor automate;
- g) efectuarea activităților de restabilire a SI „e-Monitorizare” în caz de dezastru.

6) *Funcționalități de sistem*. Prin intermediul acestui contur funcțional SI „e-Monitorizare” va executa activități automate destinate asistării proceselor de business implementate sau buneii funcționări a sistemului informațional. Conturul dat include următoarele funcții:

- a) schimbul de date cu sisteme informaționale externe (sistemele informaționale partajate, sisteme informaționale furnizoare/beneficiare de date);
- b) lansarea procedurilor automate și a sarcinilor de sistem;
- c) indexarea stocului de date;
- d) notificarea utilizatorilor;
- e) jurnalizarea evenimentelor de business;
- f) generarea copiilor de rezervă.

17. Interconectarea cu sisteme informaționale externe.

Fluxul de date aferent mecanismului de interoperabilitate al SI „e-Monitorizare” este descris în diagrama din Figura 2. Acesta cuprinde procesele de colectare, transformare și diseminare a datelor proceselor de implementare a documentelor de politici publice și armonizare a legislației naționale a Republicii Moldova cu cadrul legal al Uniunii Europene. SI „e-Monitorizare” va recepționa datele necesare proceselor de business implementate din surse oficiale ale Republicii Moldova exclusiv prin intermediul platformei de interoperabilitate (MConnect).

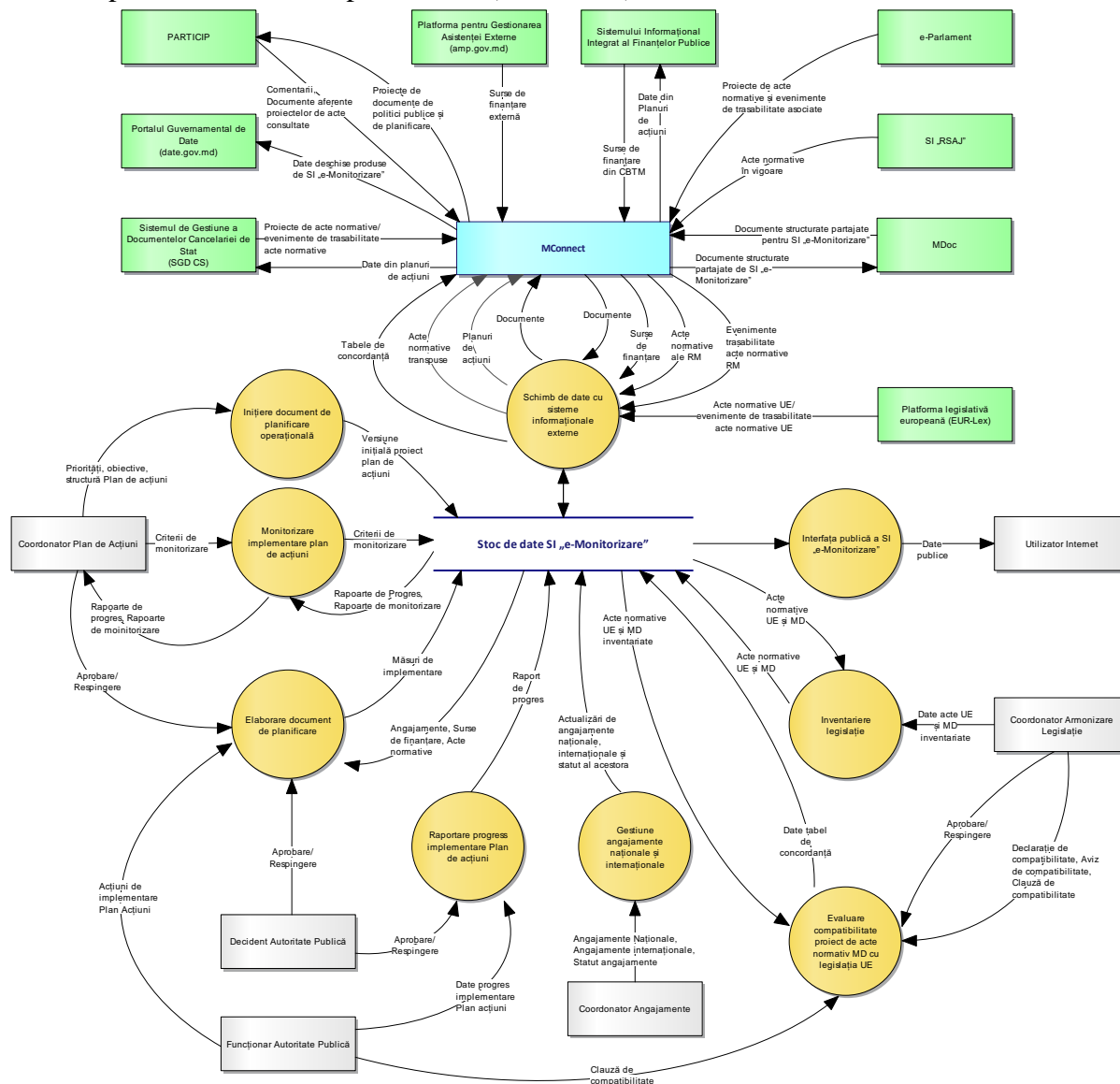

Figura nr. 2. Fluxurile de date în cadrul spațiului funcțional al SI „e-Monitorizare”.

18. După cum se vede în figura 2, SI „e-Raportare” va recepționa prin intermediul platformei guvernamentale de interoperabilitate MConnect datele necesare proceselor sale de business de la următoarele sisteme informaționale:

1) *Sistemul de Gestiune a Documentelor al Cancelariei de Stat, utilizat de majoritatea autorităților administrației publice centrale (SGD CS)* – soluție software deținută de Cancelaria de Stat care digitalizează procesele de business aferente schimbului de documente între subdiviziunile Cancelariei de Stat precum și a schimbului de documente între Cancelaria de Stat și autoritățile publice ale Republicii Moldova. SGD CS urmează a fi integrat cu SI „e-Monitorizare” pentru a recepționa de la autorități publice în mod automat evenimentele de trasabilitate ale actelor

normative/documentelor promovate, data evenimentelor respective, pentru monitorizarea automatizată a nivelului de implementare a acțiunilor de politici din documentele de planificare și monitorizarea respectării termenilor planificați. La rândul său, SI „e-Monitorizare” urmează să furnizeze sistemului „e-Management” date despre acțiunile de politici planificate în documentele de planificare.

2) *Sistemul Informațional Integrat al Finanțelor Publice* (în continuare SIIFP) – deținut de Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova și administrat de Instituția publică „Centrul de Tehnologii Informaționale în Finanțe”. SIIFP va recepționa de la SI „e-Monitorizare” date privind prioritățile de politici publice, acțiunile de politici planificate pentru finanțare, obiectivele guvernamentale, indicatorii de rezultat și impact din documentele de politici și documentele de planificare naționale necesare elaborării Cadrelor Bugetar pe Termen Mediu (CBTM). SIIFP va furniza către SI „e-Monitorizare” date privind programele/subprogramele bugetare, bugetul planificat pe articole de cheltuieli bugetare, bugetul aprobat în cadrul bugetar pe termen mediu, limitele de cheltuieli necesare a fi utilizate în calitate de constrângere la planificarea cheltuielilor de implementare a acțiunilor de politici din surse bugetare;

3) *Platforma pentru Gestionarea Asistenței Externe* (în continuare PGAE) – deținut de Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova și administrat de Instituția publică „Centrul de Tehnologii Informaționale în Finanțe”. PGAE este sursa de date pentru recepționarea datelor referitoare la programele de asistență externă a Republicii Moldova și va furniza către SI „e-Monitorizare” datele necesare planificării cheltuielilor de implementare a acțiunilor finanțate din surse externe;

4) *e-Parlament* – deținut de Parlamentul Republicii Moldova care va furniza către SI „e-Monitorizare” date aferente proiectelor actelor normative (și evenimentele de trasabilitate asociate) adoptate în cadrul Parlamentului Republicii Moldova;

5) *Sistemul Informațional „Registrul de Stat al Actelor Juridice”* (în continuare SI „RSAJ”) – deținut de Ministerul Justiției al Republicii Moldova și administrat de Agenția Resurse Informaționale Juridice. SI „RSAJ” este sursa de date pentru recepționarea datelor aferente cadrului normativ în vigoare al Republicii Moldova (va furniza actele normative și evenimentele de trasabilitate acestora necesare inventarierii cadrului legal național pasibil a fi armonizat cu legislația Uniunii Europene).

6) *PARTICIP* (particip.gov.md) – platformă WEB deținută de Cancelaria de Stat care va furniza către SI „e-Monitorizare” evenimente de trasabilitate pentru actele puse în consultare publică anterior adoptării și a documentelor aferente acestora (exemplu: notă informativă, avize, expertize, comentarii etc.). Totodată, SI „e-Monitorizare” va publica pentru consultare pe PARTICIP (utilizând interfețele specializate expuse de PARTICIP) documentele de politici și documentele de planificare elaborate în cadrul sistemului.

7) *MDoc* – sistem informațional partajat deținut de Agenția de Guvernare Electronică prin intermediul căreia SI „e-Monitorizare” va partaja documente către utilizatori și sisteme informaționale externe (pentru accesare, descărcare, semnare electronică etc.) și va recepționa documente partajate de utilizatori și sisteme informaționale externe necesare proceselor sale de business.

8) *Portalul datelor guvernamentale deschise* (date.gov.md) – sistem informațional partajat deținut de Agenția de Guvernare Electronică prin intermediul căreia SI „e-Monitorizare” va publica seturi de date deschise, indicatori de performanță și rapoarte de monitorizare, rapoarte statistice cu caracter public produse în urma exploatarea SI „e-Monitorizare”.

19. O sursă de date particulară o reprezintă *EUR-Lex* care reprezintă portalul oficial al dreptului comunitar și a altor categorii de documente oficiale ale Uniunii Europene publicate în cele 24 limbi oficiale ale Uniunii Europene. SI „e-Monitorizare” va integra interfețele WEB expuse de EUR-Lex în scopul recepționării actelor normative ale Uniunii Europene pasibile a fi transpuse în legislația națională și metadatele asociate acestora.

20. Conform diagramei fluxului de date expusă la Figura 2, SI „e-Monitorizare” va furniza prin intermediul interfeței utilizator funcționalități specifice necesare elaborării, implementării și monitorizării Planurilor de acțiuni aferente documentelor de politici publice precum și armonizării legislației naționale cu cea a Uniunii Europene pentru următoarele categorii de utilizatori:

1) *Coordonatorii angajamentelor*. Vor folosi facilitățile interfeței utilizator ale SI „e-Monitorizare” pentru gestiunea și monitorizarea implementării angajamentelor naționale și internaționale ale RM.

2) *Coordonatorii Planurilor de acțiuni*. Vor folosi facilitățile interfeței utilizator ale SI „e-Monitorizare” pentru inițierea documentelor de planificare și monitorizarea implementării Planurilor de acțiuni.

3) *Coordonatorii de armonizare a legislației*. Vor folosi facilitățile interfeței utilizator ale SI „e-Monitorizare” pentru inventarierea cadrului legal necesar procesului de armonizare a legislației naționale cu cea a Uniunii Europene și evaluarea compatibilității actelor normative ale Republicii Moldova cu cele a Uniunii Europene.

4) *Funcționarii autorităților publice*. Vor folosi facilitățile interfeței utilizator ale SI „e-Monitorizare” pentru elaborarea documentelor de planificare operațională, raportarea progresului de implementare a Planurilor de acțiuni și evaluarea compatibilității actelor normative ale Republicii Moldova cu cele a Uniunii Europene.

5) *Utilizatorii cu rol decident din cadrul autorităților publice*. Vor folosi facilitățile interfeței utilizator ale SI „e-Monitorizare” pentru aprobarea/respingerea proiectelor de documente aferente proceselor de elaborare a documentelor de politici publice și documentelor de planificare, precum și a proceselor de raportare a progresului de implementare a acestora.

21. Conform diagramei fluxului de date din Figura 2, SI „e-Monitorizare” va permite accesarea datelor sale în două moduri:

1) prin intermediul platformei de interoperabilitate MConnect – concepută pentru a furniza date automat către sistemele informaționale terțe conform prevederilor Legii nr.142/2018 cu privire la schimbul de date și interoperabilitate;

2) prin intermediul facilităților furnizate de interfața utilizator – concepută pentru accesarea datelor cu caracter public utilizatorilor anonimi.

Capitolul IV. Structura organizațională a sistemului informațional

22. Subiecți ai raporturilor juridice privind formarea și exploatarea SI „e-Monitorizare” sunt:

- 1) Proprietarul SI „e-Monitorizare”;
- 2) Posesorul SI „e-Monitorizare”;
- 3) Deținătorul SI „e-Monitorizare”;
- 4) Utilizatorii SI „e-Monitorizare”;
- 5) Administratorul tehnic al SI „e-Monitorizare”.

23. Proprietarul SI „e-Monitorizare” este statul care își realizează dreptul de proprietate, gestionare și utilizare a datelor din acesta. Resursele financiare pentru dezvoltarea, mentenanța, exploatarea sistemului informațional sunt asigurate din bugetul de stat, proiecte de asistență internațională și alte mijloace financiare, conform cadrului normativ.

24. Posesorul și Deținătorul SI „e-Monitorizare” este Guvernul Republicii Moldova, reprezentat de Cancelaria de Stat în calitate de autoritate publică responsabilă de coordonarea politicilor naționale și implementarea Hotărârii Guvernului nr. 386/2020 cu privire la planificarea, elaborarea, aprobarea, implementarea, monitorizarea și evaluarea documentelor de politici publice. Rolul de posesor și deținător al sistemului informațional reflectă aspectele administrative și competențele necesare Cancelariei de Stat pentru operarea, administrarea și dezvoltarea continuă a sistemului informațional.

25. Utilizatorii SI „e-Monitorizare” sunt persoane fizice și/sau persoane juridice de drept public, care au atribuțiile corespunzătoare, în conformitate cu cadrul normativ, precum: atribuții de furnizare a datelor aferente furnizorilor de date, atribuții de înregistrare, actualizare și scoaterea de la evidență a datelor, cât și de asigurare a securității, protecției și integrității datelor, specifice registratorilor de date, precum și drepturi de vizualizare a informației din cadrul SI „e-Monitorizare” specifice destinatarilor datelor resursei informaționale a sistemului. În calitate de utilizatori ai SI „e-Monitorizare” pot fi menționați:

1) *Direcția responsabilă de coordonarea cadrului național de planificare strategică* din cadrul Cancelariei de Stat în calitate de subdiviziune care va coordona și monitoriza activitățile de elaborare, aprobare și implementare a documentelor de politici publice și documentelor de planificare;

2) Autorități publice ale Republicii Moldova care vor utiliza funcționalitățile SI „e-Monitorizare” în scopurile prevăzute de prezentul concept. Nivelul de acces al utilizatorilor interni este unul diferențiat în dependență de rolurile și drepturile de acces, atribuțiile și responsabilitățile în procesul de planificare, raportare și monitorizare a acțiunilor de implementare a documentelor de politici publice;

3) *Centrul de Armonizare a Legislației* din cadrul Cancelariei de Stat în calitate de subdiviziune responsabilă de coordonarea, monitorizarea și asigurarea asistenței metodologice, la nivel național, a procesului de armonizare a legislației naționale cu legislația Uniunii Europene;

4) *Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene* în calitate de instituție coordonatoare cheie în procesul planificare, monitorizare și raportarea implementării Planurilor de acțiuni pentru implementarea Acordului de Asociere cu Uniunea Europeană și realizarea criteriilor de aderare la Uniunea Europeană;

5) *Cetățenii/Societatea civilă* în calitate de utilizatori cu drept de vizualizare a datelor privind gradul de implementare a Planurilor de acțiuni și implicare în procesele de discuții publice.

26. SI „e-Monitorizare” va furniza un mecanism dinamic și flexibil de configurare a rolurilor și drepturilor deținute de utilizatori. La implementarea SI „e-Monitorizare” următoarele roluri urmează a fi implementate:

1) *Utilizator Internet* – rol aferent tuturor utilizatorilor publici ai SI „e-Monitorizare” care vor utiliza interfața publică în vederea accesării datelor cu caracter public (Planuri de acțiuni, statistici referitoare la gradul de implementare a Planurilor de acțiuni, angajamente internaționale și naționale, indicatori de performanță, tabele de concordanță, proiecte de acte normative armonizate etc.).

2) *Coordonator Document de politici publice/Plan de Acțiuni* – rol decident aferent persoanelor din cadrul autorităților publice cu funcții de coordonare a implementării Documentului de politici/ Planului de acțiuni.

3) *Coordonator Cancelarie de Stat* – rol decident aferent persoanelor din cadrul Cancelariei de Stat cu funcții de coordonare a Cadrului Național de Planificare Strategică.

4) *Coordonator Armonizare Legislație* – rol decident aferent persoanelor din cadrul Centrului de Armonizare a Legislației al Cancelariei de Stat cu funcții de coordonare a procesului de transpunere a legislației europene în legislația Republicii Moldova.

5) *Decident Autoritate Publică* – rol decident aferent persoanelor din cadrul autorităților publice implementatoare a Documentelor de politici publice/ Planurilor de acțiuni care dispun de funcționalități de revizuire și aprobare a contribuției autorității publice la Documentele de politici publice/ Planurile de acțiuni, raportarea pe marginea implementării acestora precum și la transpunerea legislației Uniunii Europene.

6) *Funcționar Autoritate Publică* – rol aferent funcționarilor din cadrul autorităților publice responsabile de implementarea Documentului de politici publice și/sau realizarea acțiunilor din documentul de planificare, care contribuie la etapa de elaborare a unui document nou, colectează și raportează date aferente implementării documentelor respective. În funcție de document, Funcționarul AP poate avea funcție de raportor sau contributor la raportare;

7) *Gestionar Angajamente* – rol aferent utilizatorilor din cadrul autorităților publice care vor avea acces la funcționalitățile SI „e-Monitorizare” destinate gestiunii registrului de documente de politici publice, angajamente naționale și internaționale ale Republicii Moldova;

8) *Observator* – rol aferent utilizatorilor cu drept doar de vizualizare a datelor, documentelor și rapoartelor SI „e-Monitorizare”;

9) *Administrator de Sistem* – rol caracteristic utilizatorilor SI „e-Monitorizare” cu cel mai înalt nivel de acces la resursele sistemului informațional. Este un rol cu acces supervisor care trebuie să asigure buna funcționare a SI „e-Monitorizare”.

10) *Sistem Informațional Extern* – rol caracteristic sistemelor informaționale externe cu care SI „e-Monitorizare” va implementa schimbul reciproc de date.

27. Administratorul tehnic al SI „e-Monitorizare” este Instituția Publică „Serviciul Tehnologia Informației și Securitate Cibernetică” (STISC), care își exercită atribuțiile în conformitate cu cadrul normativ în materie de administrare tehnică și menținere a sistemelor informaționale de stat.

Capitolul V. Documentele sistemului informațional

28. Documentele de intrare ale SI „e-Monitorizare” constituie documentele recepționate din sursele de date oficiale și alte categorii de documente adăugate de subiecții implicați în procesele de planificare și monitorizare a acțiunilor de implementare a documentelor de politici publice și transpunere a legislației Uniunii Europene, după cum urmează:

- 1) angajamente naționale;
- 2) angajamente internaționale;
- 3) acte normative ale Uniunii Europene;
- 4) acte normative ale Republicii Moldova;
- 5) tabele de concordanță;
- 6) declarație de compatibilitate;

- 7) evenimente de aprobare/respingere;
- 8) note informative aferente actelor normative adoptate;
- 9) avize aferente actelor normative adoptate;
- 10) evenimente de trasabilitate ale actelor normative ale Republicii Moldova;
- 11) comentarii parvenite în urma procesului de consultare;
- 12) analize ex-ante/ ex-post;
- 13) documente de politici publice;
- 14) raport de evaluare a conformității a documentului de politici publice;
- 15) documente de planificare (Planuri de acțiuni);
- 16) evenimente de raportare a progresului implementării Planurilor de acțiuni.

29. Documentele de ieșire ale SI „e-Monitorizare” constituie documentele aferente proceselor de monitorizare și diseminare a rezultatelor implementării acțiunilor de implementare a documentelor de politici publice și transpunere a legislației Uniunii Europene, după cum urmează:

- 1) documente de politici publice/concepte documente de politici publice
- 2) documente de planificare/Planuri de acțiuni;
- 3) date despre documentele de politici publice (Pașaportul documentului de politici publice);
- 4) tabele de concordanță pentru actele normative care transpun legislația Uniunii Europene;
- 5) calendar de implementare a acțiunilor de politici publice;
- 6) statistici privind documentele de politici;
- 7) statistici privind documentele de planificare;
- 8) statistici privind evoluția indicatorilor de monitorizare a nivelului de implementare a obiectivelor, țințelor, măsurilor de politici din documentele de politici și documentele de planificare pentru perioada specificată, inclusiv divizate pe tipuri de documente, domenii, autorități;
- 9) schiță de plan (raport) în baza angajamentelor selectate (strategii, programe, inclusiv sectoriale sau angajamente internaționale);
- 10) raport privind gradul de implementare a angajamentelor naționale și internaționale, ce derivă din Acordul de Asociere RM - UE, ASAC, Tratatul Comunității Energetice, inclusiv a celor de armonizare a legislației Republicii Moldova cu legislația Uniunii Europene;
- 11) raport privind gradul de realizare a acțiunilor din documentele de planificare, planificate pentru perioada specificată, inclusiv:
 - a) acțiuni realizate din numărul planificat pentru o anumită perioadă;
 - b) acțiuni nerealizate din numărul planificat pentru o anumită perioadă;
 - c) acțiuni în progres din numărul planificat pentru o anumită perioadă;
 - d) total acțiuni realizate;
 - e) total acțiuni realizate cu respectarea termenului planificat;
 - f) total acțiuni în curs de realizare;
 - g) total acțiuni neinițiate;
 - h) numărul total de acte UE pentru transpunere;
 - i) numărul de acte UE din Acordul de Asociere;
 - j) numărul de acte UE neincluse în Acordul de Asociere;
 - k) numărul de acte UE planificate pentru transpunere (total, din AA, neincluse în AA);
 - l) numărul de acte UE transpuse total, parțial și netranspuse (incluse în AA, neincluse în AA);
 - m) lista actelor UE transpunerea cărora se află în întârziere;
 - n) lista actelor normative naționale în vigoare armonizate;

- o) acțiuni transmise spre înregistrare în ședințele secretarilor generali;
- p) acțiuni în proces de avizare;
- q) acțiuni în proces de expertizare;
- r) acțiuni în proces de definitivare;
- s) acțiuni transmise spre promovare în ședințe de Guvern;
- t) acțiuni adoptate în Parlament.

12) raport privind nivelul de realizare a acțiunilor planificate pentru perioada specificată, divizat pe domenii;

13) raport privind nivelul de realizare a proiectelor de acte normative planificate pentru perioada specificată, divizat pe domenii;

14) raport privind nivelul de realizare a acțiunilor planificate pentru perioada specificată, divizat pe autorități;

15) raport de evaluare a conformității proiectului documentului de politici publice;

16) rapoarte de evaluare a documentelor de politici publice;

17) propuneri de politici publice;

18) lista actelor legislativ-normative ce urmează a fi promovate pentru a fi transmise în Parlament, pentru perioada specificată (Agenda legislativă);

19) lista actelor legislativ-normative ce urmează a fi promovate în ședința de Guvern pentru perioada specificată (Agenda Ședințelor de Guvern);

20) lista actelor legislativ-normative ce urmează a fi promovate în ședința secretarilor generali, pentru perioada specificată (Agenda ședințelor secretarilor generali);

21) lista de acțiuni la care expiră termenul limită de implementare;

22) lista obligațiilor de armonizare care reies din prevederile acordurilor bilaterale încheiate cu Uniunea Europeană, precum și a activităților de armonizare planificate în baza Planurilor de acțiuni ale Guvernului și a programelor legislative ale Parlamentului;

23) lista angajamentelor divizate pe tipuri de documente, domenii de activitate, autorități responsabile, termen de realizare;

24) lista angajamentelor care încă nu au fost realizate și nu sunt parte a unui document de planificare;

25) lista angajamentelor nerealizate cu termenul depășit sau la care expiră termenul limită de implementare;

26) raport privind Planurile de acțiuni (PAG, PND, etc.) care conțin referințe la directive europene (per fiecare directivă în parte);

27) raport statistic privind valoarea costurilor estimate de implementare a documentelor de planificare, după sursa de finanțare, pe tipuri de documente, pe ani, domenii de activitate, autorități responsabile;

28) raport statistic privind gradul de acoperire a documentelor de planificare cu resurse financiare, inclusiv după sursa de finanțare, pe tipuri de documente, pe ani, domenii de activitate, autorități responsabile;

29) lista acțiunilor ce duc la implementarea Agendei de Dezvoltare Durabilă, Strategia Națională de Dezvoltare, Programului de activitate a Guvernului, Acordului de Asociere etc.;

30) lista acțiunilor care necesită cheltuieli bugetare;

31) lista acțiunilor fără acoperire financiară sau finanțate parțial;

32) lista actelor normative naționale care necesită armonizare prin prisma documentelor de planificare;

33) rapoarte privind actele normative ale Republicii Moldova în vigoare care transpun legislația europeană și care necesită ajustări (actele normative anterior armonizate care necesită a fi revizuite).

30. Documentele tehnologice ale SI „e-Monitorizare” constituie documentele specifice proceselor de exploatare a SI „e-Monitorizare” după cum urmează:

- 1) înregistrări de jurnalizare a evenimentelor de business ale SI „e-Monitorizare”;
- 2) notificări de sistem;
- 3) matricea rolurilor și responsabilităților SI „e-Monitorizare”
- 4) rapoarte de performanță ale SI „e-Monitorizare”;
- 5) rapoarte de monitorizare a activității utilizatorilor autorizați ai SI „e-Monitorizare”.

Capitolul VI. Spațiul informațional al sistemului informațional

31. Analizând domeniul modelat (planificarea, raportarea, monitorizarea și diseminarea acțiunilor necesare implementării documentelor de politici publice și armonizarea legislației Republicii Moldova cu cea a Uniunii Europene) pot fi identificate obiectele informaționale de care trebuie să se țină cont la elaborarea SI „e-Monitorizare”. În Figura 3 sunt expuse obiectele informaționale cheie destinate implementării obiectivelor SI „e-Monitorizare” și relațiile dintre acestea. Nomenclatoare, clasificatoare, alte categorii de date care sunt secundare scopului SI „e-Monitorizare” nu sunt reflectate în diagrama dată:

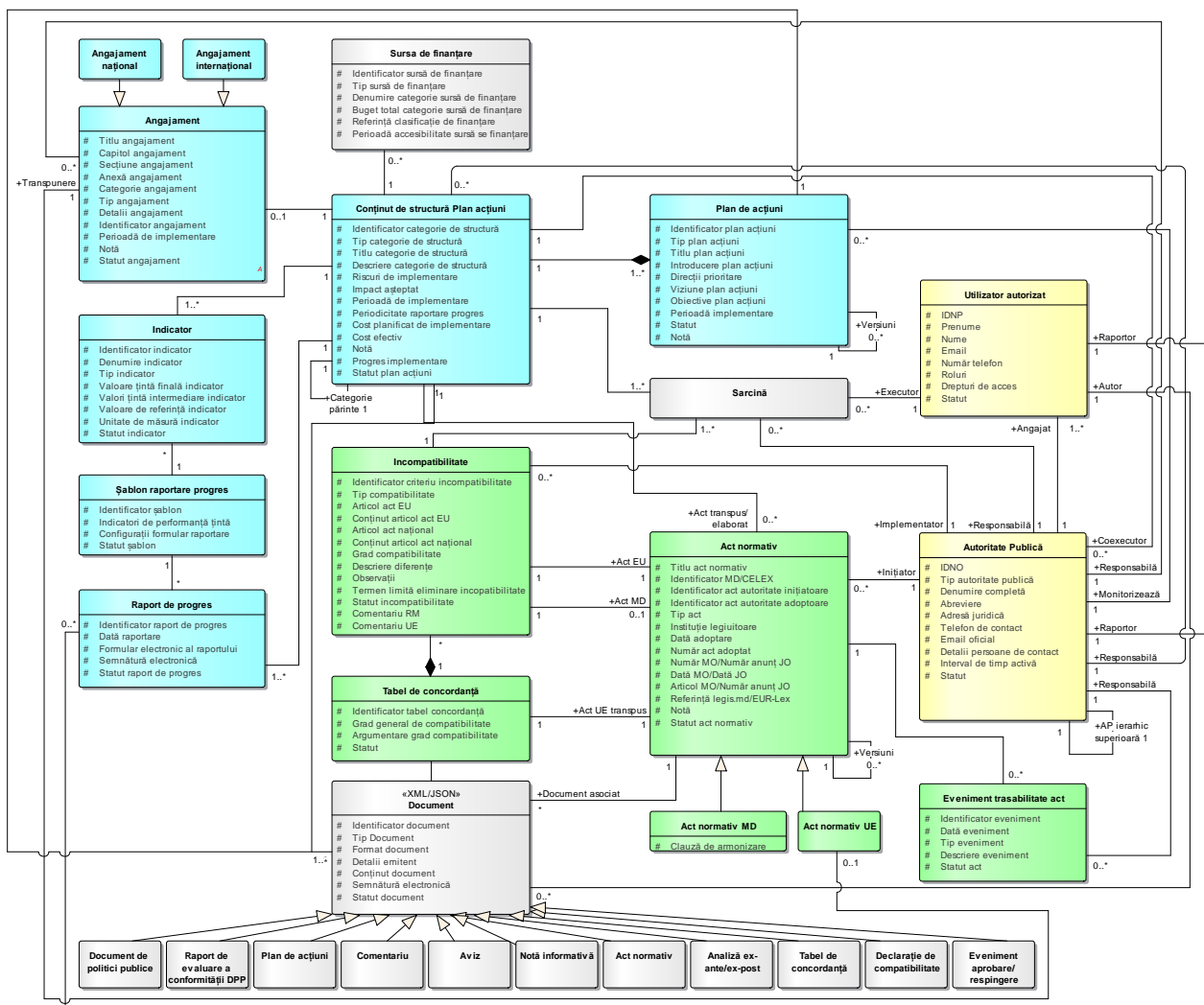

Figura nr. 3. Obiectele informaționale ale SI „e-Monitorizare”.

32. După cum se poate vedea în Figura 3, există 15 categorii de obiecte informaționale cheie:

- 1) Autoritate Publică;
- 2) Utilizator autorizat;
- 3) Angajament;
- 4) Sursă de finanțare;
- 5) Plan de acțiuni;
- 6) Conținut de structură Plan acțiuni;
- 7) Indicator;
- 8) Șablon raportare progres;
- 9) Raportare progres acțiune;
- 10) Act normativ;
- 11) Eveniment trasabilitate act;
- 12) Tabel de concordanță;
- 13) Incompatibilitate;
- 14) Document;
- 15) Sarcină.

33. Identificarea obiectelor informaționale în cadrul SI „e-Monitorizare” se efectuează prin utilizarea, pentru fiecare dintre ele, a unui cod de identificare unic, inclusiv cel atribuit la

formarea/înregistrarea primară a obiectului informațional în cadrul proceselor de business ale Cancelariei de Stat sau în cadrul altor sisteme informaționale furnizoare de date.

34. Obiectele informaționale ale SI „e-Monitorizare”, care definesc totalitatea datelor contului de utilizator și a configurațiilor de bază utilizate în cadrul proceselor de business implementate, sunt caracterizate prin următoarele atribute care urmează a fi luate în considerație la dezvoltarea și implementarea sistemului:

1) *Autoritate Publică*. Reprezintă profilurile autorităților publice implicate în operarea SI „e-Monitorizare”.

Scenariile referitoare la obiectul informațional „Autoritate Publică”:

- a) înregistrarea primară – de către administratorul de sistem;
- b) actualizarea datelor – de către administratorul de sistem, la modificarea datelor despre autoritate publică;
- c) scoaterea din evidență – de către administratorul de sistem, dezactivarea profilului autorității publice.

Următoarele categorii de date vor fi stocate în profilul autorității publice:

- a) numărul de identificare de stat al autorității publice (IDNO);
- b) tipul autorității publice;
- c) denumirea autorității publice;
- d) abrevierea denumirii autorității publice;
- e) identificatorul autorității publice ierarhic superioare;
- f) adresa juridică;
- g) telefon de contact;
- h) email de contact;
- i) detalii persoane de contact;
- j) interval de timp activă (perioada de timp când a activat în cazul reorganizării sau desființării);
- k) statutul curent al autorității publice (activ/inactiv);
- l) alte date relevante.

2) *Utilizator autorizat*. Reprezintă profilul utilizatorului autorizat cu acces la interfața utilizator a SI „e-Monitorizare”.

Scenariile referitoare la obiectul informațional „Utilizator autorizat”:

- a) înregistrarea primară – de către administratorul de sistem, de către utilizatorul autorizat al autorității publice cu rol de gestiune a conturilor utilizatorilor autorității publice sau automat de SI „e-Monitorizare” în cazul autentificării în interfața publică. O parte din valorile atributelor se preiau automat din MPass;
- b) actualizarea datelor – de către administratorul de sistem, la modificarea datelor despre utilizator sau rolul acestuia în cadrul SI „e-Monitorizare”, de către utilizatorul autorizat al autorității publice cu rol de gestiune a conturilor utilizatorilor autorității publice sau SI „e-Monitorizare” în cazul recepționării datelor actualizate din MPass;
- c) scoaterea din evidență – de către administratorul de sistem sau de către utilizatorul autorizat al autorității publice cu rol de gestiune a conturilor utilizatorilor autorității publice (scoaterea din evidență presupune dezactivarea contului utilizatorului).

Următoarele categorii de date vor fi stocate în profilul utilizatorului autorizat:

- a) codul IDNP al utilizatorului;
- b) nume;

- c) prenume;
- d) adresă Email;
- e) număr de telefon;
- f) instituția publică pe care o reprezintă;
- g) rolurile atribuite în SI „e-Monitorizare”;
- h) drepturi de acces la datele SI „e-Monitorizare”;
- i) statutul curent al profilului (activ/inactiv);
- j) alte date relevante.

3) *Angajament*. Reprezintă un obiect informațional complex care cuprinde totalitatea angajamentelor politice naționale și internaționale care urmează a fi implementate de Republica Moldova sau autoritățile publice ale Republicii Moldova.

Scenariile referitoare la obiectul informațional „Angajament”:

- a) înregistrarea primară – de către utilizatorul cu rol Gestionar angajamente în cazul parvenirii unor noi angajamente naționale;
- b) actualizarea datelor – de către utilizatorul cu rol Gestionar angajamente, la modificarea datelor despre angajamente;
- c) scoaterea din evidență – de către utilizatorul cu rol Gestionar angajamente în cazul irelevanței angajamentului sau SI „e-Monitorizare” în cazul expirării perioadei de implementare a angajamentului (scoaterea din evidență presupune stabilirea unui statut specific de dezactivare a angajamentului).

Obiectul informațional Angajament este compus din următoarele categorii de date:

- a) identificator angajament;
- b) titlu angajament;
- c) capitol angajament;
- d) secțiune angajament;
- e) anexă angajament;
- f) categorie angajament;
- g) tip angajament;
- h) detalii angajament;
- i) referință la actul UE ce urmează a fi transpus (se completează în funcție de tipul specific al angajamentului);
- j) perioadă de implementare angajament;
- k) notă aferentă angajamentului;
- l) statut angajament.

În baza diagramei prezentate în Figura 3, distingem 2 categorii de angajamente gestionate prin intermediul SI „e-Monitorizare”:

- a) *Angajament național*. Reprezintă angajamentele preluate din documentele de politici publice naționale (Strategia Națională de Dezvoltare, Programul de activitate a Guvernului, strategii și programe sectoriale etc.);
- b) *Angajament internațional*. Reprezintă angajamentele preluate din acordurile și tratatele internaționale semnate de Republica Moldova (Agenda de dezvoltare durabilă, Acordul de asociere RM-UE, Agenda de Asociere, Cadrul de aderare la UE (criterii de aderare), Acordul privind Spațiul Aerian Comun, Convenția Europeană a Drepturilor Omului etc.).

4) *Sursă de finanțare*. Reprezintă un obiect informațional care conține sursele de finanțare planificate a fi utilizate pentru implementarea Planurilor de acțiuni (reflexate în Cadrul Bugetar pe Termen Mediu, oferite ca asistență financiară și/sau tehnică de instituții internaționale, alte finanțări care nu sunt efectuate prin intermediul Bugetului Public Național).

Scenariile referitoare la obiectul informațional „Sursă de finanțare”:

- a) înregistrarea primară – de către utilizatorul cu rol Coordonator CS sau Funcționar CS (în cazul accesibilității surselor noi de finanțare din externă) sau SI „e-Monitorizare” (în cazul recepționării automate a datelor privind sursele noi de finanțare ca urmare a integrării cu Platforma pentru Gestionarea Asistenței externe sau SI Integrat al Finanțelor Publice);
- b) actualizarea datelor – de către utilizatorul cu rol Coordonator CS sau Funcționar CS la modificarea datelor despre angajamente sau de SI „e-Monitorizare” ca urmare a actualizării datelor în cadrul Platformei pentru Gestionarea Asistenței externe sau SI Integrat al Finanțelor Publice;
- c) scoaterea din evidență – de către utilizatorul cu rol Coordonator CS sau Funcționar CS în cazul indisponibilității sursei de finanțare sau SI „e-Monitorizare” în cazul expirării perioadei de accesibilitate a sursei de finanțare (scoaterea din evidență presupune stabilirea unui statut specific de dezactivare a sursei de finanțare).

Obiectul informațional Sursă de finanțare este format din următoarele categorii de date:

- a) identificatorul sursei de finanțare;
- b) tip sursă de finanțare;
- c) denumire categorie sursă de finanțare;
- d) buget total al sursei de finanțare;
- e) referință clasificare sursă de finanțare (conform clasificăției bugetare);
- f) perioadă accesibilitate sursă de finanțare.

5) *Plan de acțiuni*. Este un obiect informațional prin intermediul căruia sunt configurate și implementate Planurile de acțiuni aferente documentelor de politici publice.

Scenariile referitoare la obiectul informațional „Plan de acțiuni”:

- a) înregistrarea primară – în funcție de tipul Planului de acțiuni de Coordonatorul CS (pentru PND, PAG etc.), sau Coordonatorul angajamente privind integrarea europeană (pentru Planurile naționale de acțiuni privind realizarea criteriilor de aderare la Uniunea Europeană), sau Funcționarul AP (pentru planuri instituționale sau sectoriale);
- b) actualizarea datelor – de către utilizatorul cu rol Coordonator CS, Coordonator angajamente privind integrarea europeană sau Funcționar Autoritate Publică (în funcție de tipul Planului de acțiuni), la modificarea datelor despre planul de acțiuni sau elaborarea unei noi versiuni a Planului de acțiuni;
- c) scoaterea din evidență – de către utilizatorul cu rol Coordonator CS Coordonator angajamente privind integrarea europeană sau Funcționar Autoritate Publică (în funcție de tipul Planului de acțiuni), în cazul în care Planul de acțiuni nu va mai fi implementat sau în cazul expirării perioadei de implementare a Planului de acțiuni (scoaterea din evidență presupune stabilirea unui statut specific de dezactivare a Planului de acțiuni).

Obiectul informațional dat conține următoarele categorii de date:

- a) identificator plan de acțiuni;
- b) tip plan de acțiuni;
- c) titlu plan de acțiuni;

- d) perioada de implementare plan de acțiuni;
- e) autoritatea publică care va monitoriza planul de acțiuni;
- f) introducerea plan de acțiuni;
- g) viziune plan de acțiuni;
- h) obiective plan de acțiuni (generale și specifice);
- i) direcții prioritare;
- j) autorități responsabile;
- k) notă plan acțiuni;
- l) documente atașate planului de acțiuni;
- m) statut curent plan de acțiuni;
- n) referință la versiunea precedentă plan de acțiuni (dacă există versiuni).

6) *Conținut de structură Plan de acțiuni*. Reprezintă un obiect informațional care permite definirea elementelor de structură ale Planurilor de acțiuni (obiective generale, obiective specifice, acțiuni, etc.).

Scenariile referitoare la obiectul informațional „Conținut de structură Plan de acțiuni”:

- a) înregistrarea primară – în funcție de tipul Planului de acțiuni de Coordonatorul CS (pentru PND, PAG etc.) sau Funcționarul AP (pentru planuri instituționale sau sectoriale);
- b) actualizarea datelor – de către utilizatorul cu rol Coordonator CS sau Funcționar Autoritate Publică (în funcție de tipul Planului de acțiuni), la modificarea Planului de acțiuni sau elaborarea unei noi versiuni a Planului de acțiuni;
- c) scoaterea din evidență – de către utilizatorul cu rol Coordonatorul CS sau Funcționar Autoritate Publică (în funcție de tipul Planului de acțiuni) în cazul în care categoria de structură nu mai este relevantă (scoaterea din evidență presupune stabilirea unui statut specific de dezactivare a categoriei de structură).

Următoarele categorii de date urmează a fi gestionate prin intermediul acestui obiect informațional:

- a) identificatorul categoriei de structură;
- b) tipul categoriei de structură;
- c) titlul categoriei de structură;
- d) descriere categorie de structură;
- e) sursa de finanțare;
- f) riscuri de implementare;
- g) impact așteptat;
- h) perioadă de implementare a categoriei de structură;
- i) indicator de raportare progres/șablon de raportare progres ce urmează a fi utilizat;
- j) periodicitate raportare progres implementare;
- k) costul total de implementare planificat;
- l) cost efectiv;
- m) progres implementat;
- n) documente atașate categoriei de structură;
- o) notă;
- p) statut;
- q) referință la categoria ierarhic superioară;
- r) alte tipuri de date, după caz;

7) *Indicator*. Obiect informațional complex prin intermediul căruia sunt configurați indicatorii necesari raportării progresului de implementare a Documentelor de politici și Planurilor de acțiuni și asigurat procesul de monitorizare a implementării acestor documente. În funcție de tipul categoriei de structură sau șablonului de raportare a progresului vor fi configurați identificatorii corespunzători.

Scenariile referitoare la obiectul informațional „Indicator”:

- a) înregistrarea primară – de către utilizatorul cu rol Funcționar Autoritate Publică în cazul necesității elaborării unui indicator de raportare progres implementare pentru tipuri de categorii de structură noi ale Planului de Acțiuni sau schimbare metodologie de raportare progres.
- b) actualizarea datelor – de către utilizatorul cu rol Administrator de Sistem în cazul necesității eliminării unor erori de configurare a indicatorilor de raportare progres;
- c) scoaterea din evidență – de către utilizatorul cu rol Administrator de Sistem în cazul schimbării metodologiei de raportare progres și renunțare la indicator (scoaterea din evidență presupune stabilirea unui statut specific de dezactivare a indicator de raportare progres).

Acest obiect informațional va conține următoarele categorii de date:

- a) identificatorul indicatorului;
- b) denumire indicator;
- c) tip indicator;
- d) valoare țintă finală indicator;
- e) valori țintă intermediară indicator;
- f) valoare de referință indicator;
- g) unitate de măsură indicator;
- h) sursa/modalitatea de calculare a datelor despre valoarea indicatorului;
- i) statut indicator.

8) *Șablon raportare progres*. Obiect informațional complex prin intermediul căruia sunt configurate formularele de raportare a progresului de implementare a Planului de acțiuni. În funcție de tipul categoriei de structură vor fi configurate șabloanele corespunzătoare.

Scenariile referitoare la obiectul informațional „Șablon raportare progres”:

- a) înregistrarea primară – de către utilizatorul cu rol de Administrator de Sistem în cazul necesității elaborării unui șablon de raportare a progresului pentru tipuri de categorii de structură noi ale Planului de Acțiuni sau schimbare a metodologiei de raportare a progresului.
- b) actualizarea datelor – de către utilizatorul cu rol de Administrator de Sistem în cazul necesității eliminării unor erori de configurare a șabloanelor de raportare a progresului;
- c) scoaterea din evidență – de către utilizatorul cu rol de Administrator de Sistem în cazul schimbării metodologiei de raportare a progresului și renunțare la șablonul de raportare (scoaterea din evidență presupune stabilirea unui statut specific de dezactivare a șablonului de raportare progres).

Acest obiect informațional va conține următoarele categorii de date:

- a) identificatorul șablonului;
- b) indicatorii de performanță țintă;
- c) configurațiile formularului de raportare (câmpuri, constrângeri, validări, calcule automate etc.);

- d) utilizatorul care a configurat șablonul;
- e) statut șablon.

9) *Raportare progres acțiune*. Obiect informațional complex prin intermediul căruia urmează a fi colectate datele privind progresul implementării Planului de acțiuni. Raportarea urmează a fi efectuată prin intermediul șablonului de raportare a progresului specificat în categoria de structură a Planului de Acțiuni.

Scenariile referitoare la obiectul informațional „Raportare progres acțiune”:

- a) înregistrarea primară – de către utilizatorul cu rol de Funcționar Autoritate Publică și uneori cu rol de Coordonator CS sau Coordonator AL, în cazul perfectării unui raport de progres și aprobării din partea utilizatorilor cu rol decident a instituțiilor raportoare.
- b) actualizarea datelor – de către utilizatorul cu rol de Funcționar Autoritate Publică și uneori cu rol de Coordonator CS sau Coordonator AL, în cazul necesității eliminării unor constrângeri semnalate de utilizatori cu rol decident în cadrul instituțiilor raportoare (până la aprobarea raportului de către utilizatorul cu rol decident);
- c) scoaterea din evidență – de către utilizatorul cu rol de Funcționar Autoritate Publică și uneori cu rol de Coordonator CS sau Coordonator AL în cazul depistării erorilor în rapoartele de progres aprobate (scoaterea din evidență presupune stabilirea unui statut specific de dezactivare a raportului de progres).

Acest obiect informațional va conține următoarele categorii de date:

- a) identificatorul raportului de progres;
- b) data expedierii raportului de progres;
- c) formular electronic de raportare completat (completat conform indicatorului/șablonului asociat);
- d) semnătura electronică a raportorului;
- e) autoritate publică raportoare;
- f) utilizator autorizat raportor;
- g) statut raport de progres.

10) *Act normativ*. Reprezintă un obiect informațional complex care cuprinde totalitatea actelor normative ale Uniunii Europene și ale Republicii Moldova necesare procesului de screening și armonizare a legislației naționale a Republicii Moldova cu legislația Uniunii Europene.

Scenariile referitoare la obiectul informațional „Act normativ”:

- a) înregistrarea primară – de către utilizatorul cu rol Coordonator AL sau Funcționar AP în cazul procesului de inventariere a legislației naționale și Uniunii Europene;
- b) actualizarea datelor – de către utilizatorul cu rol Coordonator AL sau Funcționar Autoritate Publică, în cazul înregistrării modificărilor aplicate actelor normative sau înregistrarea unei versiuni noi a actului normativ;
- c) scoaterea din evidență – de către utilizatorul cu rol Coordonator AL sau Funcționar Autoritate Publică în cazul abrogării actului normativ (scoaterea din evidență presupune stabilirea unui statut specific de act normativ anulat).

Obiectul informațional „Act normativ” este compus din următoarele categorii de date:

- a) titlu act normativ;
- b) identificator act normativ (al Republicii Moldova sau CELEX);
- c) identificator act atribuit de autoritatea inițiatoare;
- d) identificator act atribuit de autoritatea care adoptă actul;
- e) tip act;

- f) categorie act;
- g) instituția legiuitoare;
- h) instituția inițiatoare;
- i) dată adoptare;
- j) număr act adoptat;
- k) număr MO/număr anunț JO;
- l) dată publicare în MO/JO;
- m) număr articol al MO/număr anunț al JO;
- n) referință oficială act normativ în legis.md/EUR-Lex;
- o) referințe la documente atașate actului normativ
- p) notă;
- q) statut act normativ.

În baza diagramei prezentate în Figura 4, distingem 2 categorii de acte normative gestionate prin intermediul SI „e-Monitorizare”:

- a) *Act normativ al Republicii Moldova*. Reprezintă totalitatea actelor normative ale republicii Moldova pasibile a fi armonizate cu legislația Uniunii Europene;
- b) *Act normativ al Uniunii Europene*. Reprezintă totalitatea actelor normative ale Uniunii europene prevederile cărora urmează a fi transpuse în actele normative ale Republicii Moldova.

11) *Eveniment de trasabilitate act*. Reprezintă un obiect informațional care conține datele aferente tuturor evenimentelor de trasabilitate ale actelor normative gestionate prin intermediul SI „e-Monitorizare” (adăugare, modificare, anulare, parcurgere pe fluxul de lucru al procesului de legiferare etc).

Scenariile referitoare la obiectul informațional „*Eveniment de trasabilitate act*”:

- a) înregistrarea primară – de către utilizatorul cu rol Funcționar AP / Coordonator AL în cazul producerii unui eveniment de trasabilitate a actului normativ. Înregistrarea evenimentului de trasabilitate va fi realizată automat în caz de integrare cu SI “e-Management” la apariția unui eveniment nou în acest sistem;
- b) actualizarea datelor – de către utilizatorul cu rol Coordonator AL sau Funcționar Autoritate Publică, în cazul depistării erorilor de înregistrare a evenimentului de trasabilitate până la propagarea efectelor acestuia în SI „e-Monitorizare”;
- c) scoaterea din evidență – de către utilizatorul cu rol Coordonator AL sau Funcționar Autoritate Publică în cazul propagării eronate a unui eveniment de trasabilitate a actului normativ (scoaterea din evidență presupune stabilirea unui statut specific evenimentului de trasabilitate a actului normativ).

Acest obiect informațional va conține următoarele categorii de date:

- a) identificator eveniment de trasabilitate;
- b) dată eveniment de trasabilitate;
- c) tip eveniment de trasabilitate;
- d) descriere eveniment de trasabilitate;
- e) statut nou act normativ.

12) *Tabel de concordanță*. Obiect informațional care conține datele tabelului de concordanță aferent actului normativ al Uniunii Europene transpus în legislația Republicii Moldova (conform mecanismului de armonizare a legislației Republicii Moldova cu legislația comunitară).

Scenariile referitoare la obiectul informațional „*Tabel de concordanță*”:

- a) înregistrarea primară – de către utilizatorul cu rol Funcționar AP sau Coordonator AL Coordonator AL în cazul inițierii unui proces de transpunere a unui act normativ al Uniunii Europene;
- b) actualizarea datelor – de către utilizatorul cu rol Funcționar AP sau Coordonator AL, în cazul necesității actualizării datelor tabelului de concordanță;
- c) scoaterea din evidență – de către utilizatorul cu rol Funcționar AP sau Coordonator AL în cazul renunțării la transpunerea actului normativ al Uniunii Europene ca urmare a anulării acestuia sau altor cauze obiective (scoaterea din evidență presupune stabilirea unui statut specific tabelului de concordanță).

Acest obiect informațional va conține următoarele categorii de date:

- a) identificator tabel de concordanță;
- b) act normativ UE transpus;
- c) acte normative UE conexe;
- d) act normativ național;
- e) estimare grad general de compatibilitate;
- f) argumentare grad de compatibilitate;
- g) referințe la documentele asociate;
- h) statut tabel concordanță.

13) *Incompatibilitate*. Obiect informațional care conține rezultatul evaluării gradului de compatibilitate între prevederile actului normativ transpus (sau în proces de transpunere) al Uniunii Europene și legislația Republicii Moldova.

Scenariile referitoare la obiectul informațional „*Incompatibilitate*”:

- a) înregistrarea primară – de către utilizatorul cu rol de Funcționar AP sau Coordonator AL în cazul inițierii unui proces de transpunere a unui act normativ al Uniunii Europene;
- b) actualizarea datelor – de către utilizatorul cu rol de Funcționar AP sau Coordonator AL, în cazul necesității actualizării detaliilor de incompatibilitate;
- c) scoaterea din evidență – de către utilizatorul cu rol de Funcționar AP sau Coordonator AL în cazul în care incompatibilitatea nu mai este relevantă (ca urmare a modificării actului normativ al Uniunii Europene) sau a fost introdus eronat (scoaterea din evidență presupune stabilirea unui statut specific incompatibilității).

Acest obiect informațional va conține următoarele categorii de date:

- a) identificator incompatibilitate;
- b) act normativ UE transpus
- c) articol act normativ UE transpus;
- d) conținut articol act normativ UE transpus;
- e) act normativ al Republicii Moldova armonizat;
- f) articol normativ al Republicii Moldova armonizat;
- g) conținut articol act normativ al Republicii Moldova armonizat;
- h) grad de compatibilitate;
- i) descriere diferențe;
- j) observații;
- k) autoritate publică responsabilă eliminare incompatibilitate;
- l) termen limită eliminare incompatibilitate;
- m) referințe la documentele asociate;
- n) comentariu RM;

- o) comentariu UE;
- p) statut incompatibilitate;
- q) alte categorii de date relevante.

14) *Document*. Reprezintă un obiect informațional complex care cuprinde totalitatea documentelor elaborate sau inserate în cadrul fluxurilor de lucru ale SI „e-Monitorizare”.

Scenariile referitoare la obiectul informațional „Document”:

- a) înregistrarea primară – de către orice utilizator autorizat a SI „e-Monitorizare” cu drept de elaborare sau atașare a documentelor specifice fluxurilor de lucru ale sistemului informațional (Document de politici publice, Raport de evaluare a conformității DPP, Plan de acțiuni, Comentariu, Aviz, Notă informativă, Act normativ, Analiză ex-ante/ex-post, Tabel de concordanță, Eveniment aprobare/ respingere);
- b) actualizarea datelor – de către utilizatorii autorizați cu drept de elaborare sau atașare a documentelor specifice fluxurilor de lucru ale sistemului informațional, în cazul modificării înregistrărilor în baza cărora sunt generate documentele sau necesității actualizării conținutului documentelor care nu sunt generate de SI „e-Monitorizare”;
- c) scoaterea din evidență – de către utilizatorii autorizați cu drept de elaborare sau atașare a documentelor specifice fluxurilor de lucru ale sistemului informațional sau automat de SI „e-Monitorizare” în cazul scoaterii din evidență a obiectelor informaționale în baza cărora sunt generate documentele (scoaterea din evidență presupune stabilirea unui statut specific de document anulat).

Obiectul informațional „Document” este compus din următoarele categorii de date:

- a) identificator document;
- b) tip document;
- c) format document;
- d) emitent document;
- e) conținut document;
- f) semnătură electronică emitent document;
- g) referință către obiectul informațional la care se referă (Plan de acțiuni, Tabel de concordanță, Act normativ, Angajament);
- h) statut document.

15) *Sarcină*. Obiect informațional prin intermediul căruia sunt atribuite sarcini utilizatorilor autorizați în contextul desfășurării fluxurilor de lucru ale SI „e-Monitorizare”.

Scenariile referitoare la obiectul informațional „Sarcină”:

- a) înregistrarea primară – de către utilizatori cu rol decident în cazul atribuirii explicite a unei sarcini noi sau SI „e-Monitorizare” în cazul atribuirii automate a sarcinilor ca urmare a producerii unor evenimente specifice în cadrul fluxurilor de lucru;
- b) actualizarea datelor – de către utilizatori cu rol decident în cazul modificării termenului de executare sarcină sau atribuirea sarcinii altui utilizator;
- c) scoaterea din evidență – de către utilizatori cu rol decident în cazul irelevanței sarcinii sau SI „e-Monitorizare” în cazul depășirii semnificative a termenului de implementare sarcină (scoaterea din evidență presupune stabilirea unui statut specific sarcinii).

Acest obiect informațional va conține următoarele categorii de date:

- a) identificator sarcină;
- b) executant sarcină;
- c) termen limită executare sarcină;

- d) detalii sarcină (în contextul fluxurilor de lucru de gestiune a Planurilor de Acțiuni sau armonizare a legislației);
- e) statut sarcină.

35. Structura identificatorilor obiectelor informaționale. SI „e-Monitorizare” urmează să asigure unicitatea, integritatea și consistența datelor stocate și procesate. În acest sens obiectele informaționale cheie gestionate urmează să utilizeze următoarele principii de identificare:

1) identificator al obiectului informațional Autoritate Publică este codul IDNO al autorității publice împrumutat din Registrul de stat al unităților de drept ;

2) identificator al obiectului informațional Utilizator autorizat este codul IDNP împrumutat din Registrul de stat al populației înregistrat la crearea contului utilizatorului autorizat sau preluat prin intermediul MPass;

3) identificator al obiectului informațional Angajament este o valoare incrementală atribuită automat de sistemul de gestiune a bazelor de date a SI „e-Monitorizare” în momentul creării unui angajament;

4) identificator al obiectului informațional Sursă de finanțare este codul clasificăției bugetare atribuit sursei de finanțare în cadrul SI Integrat al Finanțelor Publice deținut de Ministerul finanțelor sau identificatorul sursei de finanțare atribuite de Platforma pentru Gestionarea Asistenței Externe (amp.gov.md);

5) identificator al obiectului informațional Plan de acțiuni este o valoare incrementală atribuită automat de sistemul de gestiune a bazelor de date a SI „e-Monitorizare” în momentul creării unui Plan de acțiuni;

6) identificator al obiectului informațional Conținut de structură Plan acțiuni este o valoare incrementală atribuită automat de sistemul de gestiune a bazelor de date a SI „e-Monitorizare” în momentul creării unei categorii de structură a Planului de acțiuni;

7) identificator al obiectului informațional *Indicator* este o valoare incrementală atribuită automat de sistemul de gestiune a bazelor de date a SI „e-Monitorizare” în momentul creării unui indicator pentru raportarea progresului de implementare a Planului de acțiuni;

8) identificator al obiectului informațional *Șablon raportare progres* este o valoare incrementală atribuită automat de sistemul de gestiune a bazelor de date a SI „e-Monitorizare” în momentul creării unui șablon pentru raportarea progresului de implementare a Planului de acțiuni;

9) identificator al obiectului informațional *Raportare progres acțiune* este o valoare incrementală atribuită automat de sistemul de gestiune a bazelor de date a SI „e-Monitorizare” în momentul creării raportului de progres al implementării Planului de acțiuni;

10) identificator al obiectului informațional Act normativ în cazul actelor normative ale Uniunii Europene este codul CELEX furnizat de EUR-Lex, iar în cazul actelor normative ale Republicii Moldova - identificatorul furnizat de Sistemul informațional „Registrul de Stat al Actelor Juridice”;

11) identificator al obiectului informațional Eveniment trasabilitate act este o valoare incrementală atribuită automat de sistemul de gestiune a bazelor de date a SI „e-Monitorizare” în momentul înregistrării unui eveniment de trasabilitate act normativ;

12) identificator al obiectului informațional Tabel de concordanță reprezintă un cod de tipul CELEX/RSAJ, unde CELEX reprezintă identificatorul actului normativ european furnizat de EUR-Lex, iar SI „RSAJ”- identificatorul actului normativ național transpus furnizat de Sistemul Informațional „Registrul de Stat al Actelor Juridice”;

13) identificator al obiectului informațional Incompatibilitate este o valoare incrementală atribuită automat de sistemul de gestiune a bazelor de date a SI „e-Monitorizare” în momentul înregistrării unei incompatibilități;

14) identificatorul obiectului informațional Document este atribuit de sistemul informatic de unde a fost recepționat documentul (exemplu: Registrul de Stat al Actelor Juridice, EUR-LEX, e-Parlament, e-Management, etc) sau o valoare incrementală atribuită automat de sistemul de gestiune a bazelor de date a SI „e-Monitorizare” în momentul creării și înregistrării documentului;

15) identificator al obiectului informațional Sarcină este o valoare incrementală atribuită automat de sistemul de gestiune a bazelor de date a SI „e-Monitorizare” în momentul creării unei sarcini.

36. Fluxurile informaționale ale SI „e-Monitorizare” se referă la procesele specifice de planificare, raportare și monitorizare îndeplinire a acțiunilor de implementare a documentelor de politici publice, armonizarea legislației naționale cu cea a Uniunii Europene și diseminare a datelor cu caracter public. În acest sens e necesară implementarea următoarelor fluxuri informaționale de bază disponibile diferitor categorii de utilizatori ai SI „e-Monitorizare”:

1) *Gestiune inventar de angajamente naționale și internaționale.* Reprezintă fluxul de lucru prin intermediul căruia este permanent actualizat inventarul de angajamente preluate din documentele de politici publice naționale și acordurile internaționale (exemplu: Strategia Națională de Dezvoltare, Agenda de Dezvoltare Durabilă, Acordul de Asociere Republica Moldova – Uniunea Europeană, Agenda de Asociere Republica Moldova – Uniunea Europeană etc.). Acest inventar va permite atât monitorizarea progresului implementării Documentelor de politici publice prin intermediul Planurilor de acțiuni, cât și realizarea tuturor angajamentelor asumate de Guvernul Republicii Moldova. În calitate de angajamente servesc obiectivele, țintele, direcțiile prioritare, măsurile de politici publice ce se regăsesc în documentele de politici publice, articole, prevederi normative din acordurile internaționale.

2) *Elaborare document de planificare operațională.* Reprezintă un flux de lucru destinat planificării, prin intermediul căruia una sau mai multe autorități publice conlucrează la inițierea și elaborarea unui Plan de acțiuni. Acest proces de lucru include interacțiunea mai multor utilizatori ai SI „e-Monitorizare” cu responsabilități clare în cadrul procesului de creare a Planului de acțiuni (definirea structurii), completarea acestuia cu obiective specifice/acțiuni, revizuirea și aprobarea elementelor de conținut atât de responsabili din cadrul autorităților publice, cât și de instituția coordonatoare a Planului de acțiuni. De asemenea, acest proces include facilități pentru planificarea etapizată a termenilor de realizare a acțiunilor din Planurile de acțiuni, cu scopul de a asigura o planificare mai eficientă și implementare în timp a acțiunilor asumate. Procesul de elaborare a unui Plan de acțiuni nou se desfășoară în SI „e-Monitorizare” cu sprijinul fluxurilor de lucru bazate pe sarcini după cum urmează:

- a) inițiere document de planificare cu definirea structurii Planului de acțiuni;
- b) expediere document de planificare către autoritățile publice pentru completare;
- c) elaborare Plan de acțiuni de către autoritățile publice responsabile (inclusiv planificarea costurilor de implementare a acțiunilor, prin intermediul instrumentarului oferit de sistem);
- d) revizuirea și aprobarea Planului de acțiuni de către decidenții autorităților publice responsabile;
- e) avizarea documentului de planificare și colectarea propunerilor/recomandărilor de modificare;

- f) ajustarea Planului de acțiuni de către autoritățile publice responsabile și aprobarea de către decidenții acestora;
- g) aprobarea documentului de planificare.

3) *Raportare progres de implementare*. Reprezintă fluxul de lucru prin intermediul căruia toți actorii responsabili dispun de instrumentele necesare introducerii și validării datelor aferente raportării progresului de implementare a Planului de acțiuni. SI „e-Monitorizare” va furniza fluxuri de lucru configurabile în care procesul de validare a datelor aferente progresului raportat va derula în mai multe etape (atât intern în cadrul autorității publice raportoare, cât și cu implicarea actorilor din alte instituții externe). SI „e-Monitorizare” implementează procese de raportare aferente realizării angajamentelor naționale și internaționale (în special cele legate de asocierea sau integrarea Republicii Moldova cu Uniunea Europeană). Următoarele procese de raportare urmează a fi implementate în cadrul SI „e-Monitorizare”:

- a) raportare progres realizare Planuri de acțiuni;
- b) raportare evenimente de trasabilitate a proiectelor de acte normative;
- c) raportare mijloace financiare cheltuite.

4) *Monitorizare implementare Plan de acțiuni*. Reprezintă fluxul de lucru care furnizează instrumentele și datele necesare monitorizării activității autorităților publice și a utilizatorilor autorizați în cadrul SI „e-Monitorizare”. Procesul de monitorizare se bazează pe un set de rapoarte configurabile și indicatori de performanță prin care poate fi urmărit progresul îndeplinirii Planurilor de acțiuni în baza datelor rapoartelor de progres expediate de autoritățile publice responsabile prin intermediul SI „e-Monitorizare”. Adicional, în baza mecanismului de interoperabilitate a SI „e-Monitorizare”, se va asigura schimbul automatizat de date și documente cu alte sisteme (SGD CS), în special cele aferente procesului de realizare a acțiunilor specifice (evenimentelor de trasabilitate ale actelor normative, fapt ce va permite monitorizarea automatizată și în timp real, a evenimentelor de implementare a acțiunilor din Planurile de acțiuni. Următoarele instrumente destinate monitorizării implementării Planurilor de acțiuni urmează a fi implementate în SI „e-Monitorizare”:

- a) calculare grad de implementare Plan de acțiuni (per autoritate publică, per obiectiv, per perioadă determinată, per domeniu, la nivel global);
- b) agregare costuri planificate (per Plan de acțiuni, per autoritate publică, per perioadă determinată, per categorii de clasificare bugetară, la nivel global);
- c) agregare cheltuieli efectuate (per Plan de acțiuni, per autoritate publică, per perioadă determinată, per categorii clasificare bugetară, la nivel global).

5) *Armonizare legislație națională cu legislația Uniunii Europene*. Reprezintă un flux de lucru prin intermediul căruia utilizatorii cu rol specific în cadrul SI „e-Monitorizare” urmează să evalueze gradul de compatibilitate a actelor normative naționale cu legislația Uniunii Europene. Acest flux este unul complex, cu participarea actorilor din diferite autorități publice (Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene, Centrul de Armonizare a Legislației, Cancelaria de Stat, ministere, agenții și altele categorii de autorități publice). Următoarele procese de business urmează a fi acoperite de acest flux:

- a) consolidare inventar al actelor normative naționale și europene aferente procesului de armonizare a legislației naționale cu cea a Uniunii Europene;
- b) monitorizare în mod constant a Acquis-ului Uniunii Europene atât privind acțiunile planificate de armonizare a legislației naționale, cât și a legislației naționale transpuse;
- c) elaborare tabelele de concordanță;

d) monitorizare progres înlăturare incompatibilități ale legislației naționale cu cea europeană.

6) *Diseminare date deschise*. Reprezintă un flux de lucru prin intermediul căruia sunt dezvăluite datele deschise create în cadrul proceselor de business ale SI „e-Monitorizare”. Dezvăluirea datelor deschise aferente SI „e-Monitorizare” urmează a fi efectuată prin intermediul interfeței publice a acestuia și portalul datelor guvernamentale deschise (date.gov.md).

37. Integrarea SI „e-Monitorizare” cu alte sisteme informaționale presupune implementarea unui mecanism de interoperabilitate cu 15 sisteme informaționale, după cum urmează (Figura 4):

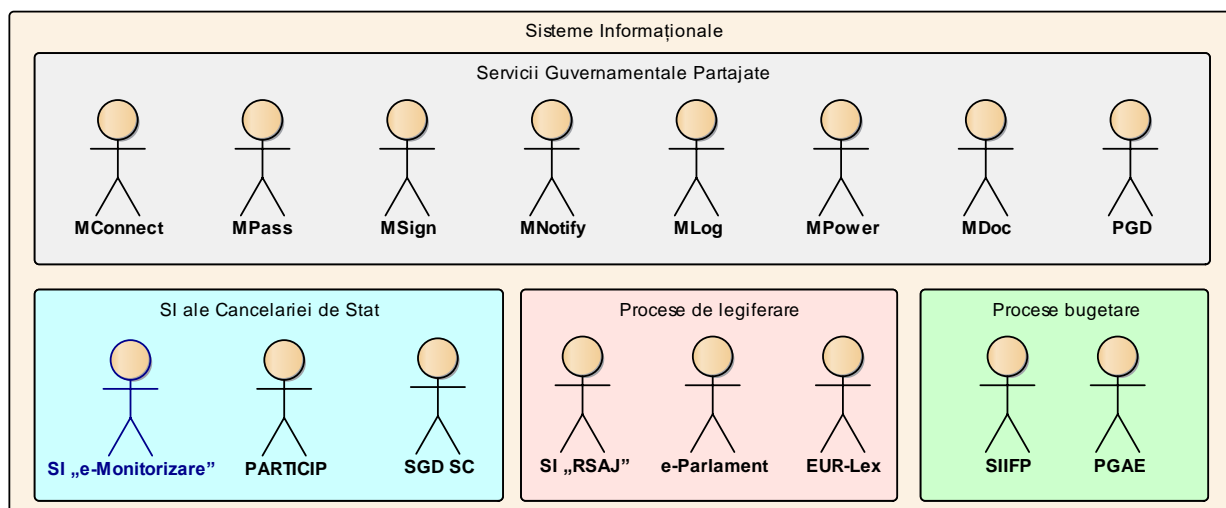

Figura nr. 4. Sistemele informaționale care interacționează cu SI „e-Monitorizare”.

- 1) Sistemele informaționale partajate integrate cu SI „e-Monitorizare”:
 - a) *Platforma de interoperabilitate (MConnect)* - soluție tehnică destinată asigurării schimbului de date între sistemele informaționale deținute de participanții la schimbul de date, în conformitate cu Legea nr. 142/2018 cu privire la schimbul de date și interoperabilitate;
 - b) *Serviciul electronic guvernamental de autentificare și control al accesului (MPass)* – sistem informațional partajat, care are scopul de a oferi un mecanism integrat, securizat și flexibil de autentificare și control al accesului utilizatorilor în sistemele informaționale, inclusiv serviciile electronice;
 - c) *Serviciul electronic guvernamental integrat de semnătură electronică (MSign)* – sistem informațional partajat, care are scopul de a oferi un mecanism integrat, securizat și flexibil, al diferitelor soluții de aplicare și verificare a autenticității semnăturii electronice de către utilizatori (inclusiv în contextul utilizării sistemelor informaționale și a serviciilor electronice), oferite de către furnizorii de semnătură electronică în conformitate cu legislația;
 - d) *Serviciul guvernamental de notificare electronică (MNotify)* – sistem informațional partajat care are ca obiectiv principal asigurarea necesităților informatice și informaționale pentru realizarea procesului de notificare a utilizatorilor sistemelor informaționale;
 - e) *Serviciul electronic guvernamental de jurnalizare (MLog)* – sistem informațional partajat care are scopul de a oferi un mecanism securizat și flexibil de jurnalizare și

- audit, asigurând evidența evenimentelor, în contextul exploatării sistemelor informaționale;
- f) *Sistemul informațional automatizat „Registrul împuternicirilor de reprezentare în baza semnăturii electronice” (MPower)* – sistem informațional partajat constituit dintr-un ansamblu de resurse și tehnologii informaționale, mijloace tehnice de program și metodologii, aflate în interconexiune, destinate consemnării împuternicirilor de reprezentare în baza semnăturii electronice, acordate de către persoane fizice sau persoane juridice altor persoane fizice sau persoane juridice;
 - g) *Serviciul guvernamental de partajare a documentelor (MDoc)* – sistem informațional partajat utilizat pentru diseminarea documentelor elaborate de autoritățile publice ale Republicii Moldova (SI „e-Monitorizare” va prelua/partaja în mod automat documentele specifice proceselor sale de business);
 - h) *Portalul datelor guvernamentale deschise (date.gov.md)* – sistem informațional partajat care furnizează un punct unic de acces la datele publice. Scopul portalului este facilitarea accesului la datele guvernamentale deschise (datele cu caracter public) – date cu valoare înaltă, procesabile pe calculator, generate și găzduite de către și pentru autoritățile și instituțiile publice, protejând în același timp caracterul personal, confidențialitatea și securitatea acestora, conform cadrului normativ;
- 2) Sisteme informaționale deținute de Cancelaria de Stat:
- a) *Sistemul de Gestiune a Documentelor al Cancelariei de Stat (SGD CS)* - sistem informațional deținut utilizat de Cancelaria de Stat care digitalizează procesele de circulație, procesare și evidență a documentelor Cancelariei de Stat și a autorităților publice centrale, care va furniza către SI „e-Monitorizare” documente și date relevante procesului de monitorizare a Planurilor de Acțiuni în curs de implementare și cadrului legal al Republicii Moldova;
 - b) *PARTICIP (platforma on-line www.particip.gov.md)* - platforma de participare a Republicii Moldova unde sunt publicate pentru consultații publice proiectele de acte normative și care va furniza către SI „e-Monitorizare” documentele, comentariile și evenimentele de trasabilitate aferente proiectelor de acte normative promovate pentru adoptare și va recepționa pentru publicare proiectele de acte normative și documentele atașate acestora.
- 3) Sistemele informaționale specifice proceselor de legiferare:
- a) *Sistemul Informațional „Registrul de Stat al Actelor Juridice” (SI „RSAJ”)* - sistem informațional destinat păstrării, prelucrării și furnizării informației juridice, necesare procesului de sistematizare a legislației Republicii Moldova care urmează să furnizeze către SI „e-Monitorizare” datele aferente actelor normative ale Republicii Moldova și modificările acestora;
 - b) *e-Parlament* - sistem informațional al Parlamentului Republicii Moldova care digitalizează procesul de legiferare implementat în cadrul Parlamentului și urmează a furniza către SI „e-Monitorizare” datele evenimentelor de trasabilitate a proceselor de adoptare a actelor normative de către Parlamentul Republicii Moldova;
 - c) *EUR-Lex* - sistem informațional al Uniunii Europene care conține datele privind legislația Uniunii Europene actualizate la zi și urmează să furnizeze către SI „e-Monitorizare” actele legislative și modificările aferente acestora pasibile a fi transpuse în legislația națională a Republicii Moldova.

- 4) Sisteme informaționale specifice proceselor bugetare:
- a) *SI Integrat al Finanțelor Publice* - sistem informațional al Ministerului Finanțelor al Republicii Moldova care va furniza către SI „e-Monitorizare” date despre programele/subprogramele bugetare, bugetele planificate în cadrul acestora (aceste date vor fi utilizate la planificarea costurilor și surselor de finanțare aferente Planurilor de acțiuni). La rândul său, SI „e-Monitorizare” va fi disponibil să furnizeze SIIFP informații despre prioritățile naționale și măsurile de politici prioritare ce necesită acoperire financiară;
 - b) *Platforma pentru Gestionarea Asistenței Externe (amp.gov.md)* - sistem informațional al Ministerului Finanțelor al Republicii Moldova care va furniza către SI „e-Monitorizare” date despre programele de finanțare externă (aceste date vor fi utilizate la planificarea costurilor și surselor de finanțare aferente Planurilor de acțiuni).

Capitolul VII. Spațiul tehnologic al sistemului informațional

38. SI „e-Monitorizare” urmează a fi găzduit pe platforma tehnologică guvernamentală comună (MCloud). Arhitectura SI „e-Monitorizare” va fi conceptualizată în baza standardelor deschise relevante și fără a apela la standarde proprietare. La baza arhitecturii SI „e-Monitorizare” va sta o viziune integrată, bazată pe bunele practici ale industriei TIC.

39. SI „e-Monitorizare” trebuie să fie interoperabil deoarece reprezintă o soluție informatică care urmează să se integreze și să efectueze schimb reciproc de date atât cu sisteme informaționale din cadrul Cancelariei de Stat, cât și cu sisteme informaționale ale altor autorități publice.

40. SI „e-Monitorizare” va fi implementat în baza unei arhitecturi orientate pe servicii, bazate pe componente modulare reutilizabile și interfețe abstracte care vor permite implementarea unei arhitecturi multinivel cu o clară delimitare a nivelelor arhitecturale (cel puțin 3 nivele arhitecturale urmează a fi implementate: Nivelul de prezentare, Nivelul aplicației/business logicii și Nivelul de Date). Componentele de sistem vor fi relativ independente cu posibilități de interacțiune între ele prin intermediul unor interfețe dedicate. Întru asigurarea unui nivel adecvat al securității informației, SI „e-Monitorizare” va utiliza conexiuni securizate între stațiile client și serverul de aplicație. Din punct de vedere funcțional se va dezvolta o soluție fiabilă și scalabilă atât în cazul creșterii numărului de utilizatori, cât și în cazul creșterii volumului de date gestionate de aceasta.

41. După cum se vede în figura 5, soluția de cooperare a resurselor pentru asigurarea funcționalității SI „e-Monitorizare” constă din 6 categorii de noduri distincte:

1) *Infrastructura TIC a Cancelariei de Stat*, care include: SI „e-Monitorizare”, Sistemul de Gestiune a Documentelor al Cancelariei de Stat (SGD CS) și platforma online de participare PARTICIP MD (particip.gov.md);

2) *Sistemele informaționale partajate* după cum urmează: MConnect, MPass, MSign, MNotify, MLog, MPower, MDoc și portalul datelor guvernamentale deschise (date.gov.md);

3) *Infrastructura TIC a Ministerului Finanțelor*, care include Sistemul Informațional Integrat al Finanțelor Publice și Platforma pentru Gestionarea Asistenței Externe (amp.gov.md);

4) *Infrastructura TIC a Ministerului Justiției*, care include Sistemul Informațional „Registrul de Stat al Actelor Juridice”;

5) *Infrastructura TIC a Parlamentului Republicii Moldova*, care găzduiește soluția e-Parlament;

6) *Infrastructura TIC a EUR-Lex*, care găzduiește portalul dreptului Uniunii Europene și a documentelor publice ale Uniunii Europene;

42. În interacțiunea sa cu mediul extern, SI „e-Monitorizare” publică câteva interfețe realizând următoarele acțiuni (figura 5):

1) *Furnizez date Planuri de acțiuni* care interacționează prin intermediul platformei de interoperabilitate MConnect în scopul furnizării datelor aferente Planurilor de acțiuni (date de structură, date de progres implementare, evenimente de trasabilitate etc.);

2) *Furnizez date angajamente naționale și internaționale* care interacționează prin intermediul platformei de interoperabilitate MConnect în scopul furnizării datelor aferente angajamentelor naționale și internaționale ale Republicii Moldova;

3) *Furnizez date legislație armonizată* care interacționează prin intermediul platformei de interoperabilitate MConnect în scopul furnizării datelor aferente procesului de armonizare a legislației Republicii Moldova cu legislația Uniunii Europene (proiecte de acte normative armonizate cu legislația Uniunii Europene, evenimente de trasabilitate etc.);

4) *Furnizez documente* care interacționează prin intermediul platformei de interoperabilitate MConnect în scopul furnizării datelor aferente documentelor produse în cadrul proceselor de business ale SI „e-Monitorizare” (tabele de concordanță, avize, expertize, evenimente de aprobare/respingere, alte categorii de documente).

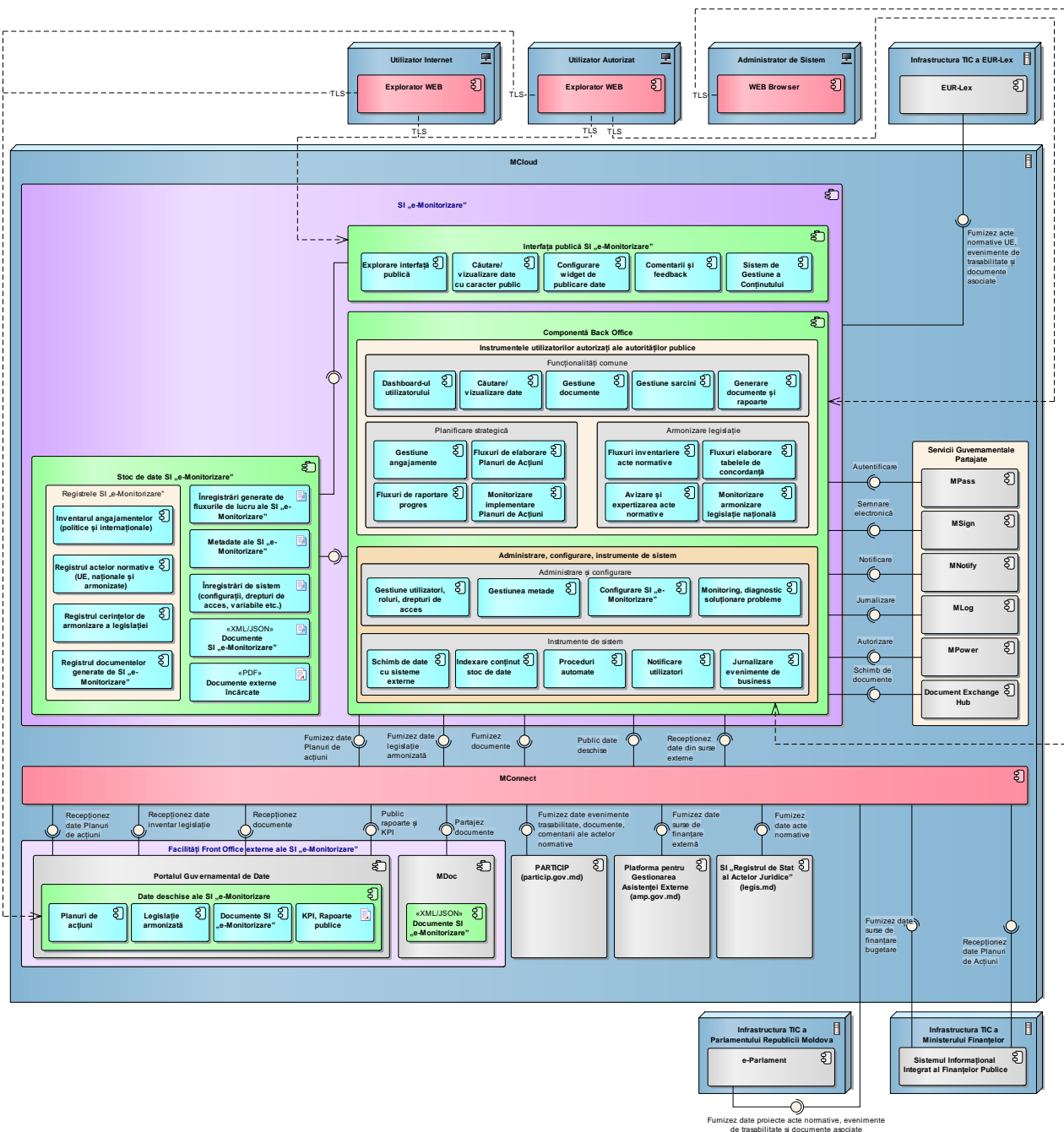

Figura nr. 5. Componentele SI „e-Monitorizare” și interacțiunea între ele.

43. Întru asigurarea implementării funcționalităților cheie, SI „e-Monitorizare” va consuma următoarele interfețe furnizate de sisteme informaționale externe:

- 1) Interfețele destinate interacțiunii SI „e-Monitorizare” cu sistemele informaționale partajate după cum urmează:
 - a) *Autentic* pentru interacțiunea cu serviciul electronic guvernamental de autentificare și control al accesului (MPass) în scopul autentificării utilizatorilor prin intermediul semnăturii electronice;
 - b) *Semnez* pentru interacțiunea cu serviciul electronic guvernamental integrat de semnătură electronică (MSign) destinat aplicării și validării semnăturii electronice;

- c) *Notific* pentru interacțiunea cu serviciul guvernamental de notificare electronică (MNotify) destinat notificării utilizatorilor autorizați ai SI „e-Monitorizare” în legătură cu evenimentele de business aferente atribuțiilor de serviciu a utilizatorilor autorizați;
- d) *Jurnalizez* pentru interacțiunea cu serviciul electronic guvernamental de jurnalizare (MLog) destinat jurnalizării evenimentelor de business produse în cadrul SI „e-Monitorizare”;
- e) *Autorizez* pentru interacțiunea cu sistemul informațional automatizat „Registrul împuternicirilor de reprezentare în baza semnăturii electronice” (MPower) destinat verificării existenței și valabilității împuternicirilor de reprezentare de către părțile interesate;
- f) *MDoc* pentru stocarea și partajarea documentelor cu autoritățile publice a Republicii Moldova în scopul redactării în comun, semnării electronice sau diseminării documentelor produse în cadrul SI „e-Monitorizare”;
- g) *Public date deschise* pentru interacțiunea cu portalul datelor guvernamentale deschise (date.gov.md) în scopul publicării indicatorilor de performanță, statisticilor și rapoartelor cu caracter public produse de SI „e-Monitorizare”.

2) Interfețele expuse de sisteme informaționale externe prin intermediul platformei de interoperabilitate guvernamentală (MConnect):

- a) *Furnizez date evenimente trasabilitate, documente, comentarii ale actelor normative* care interacționează cu portalul PARTICIP (particip.gov.md) pentru recepționarea comentariilor, avizelor, expertizelor, notelor informative, evenimentelor de trasabilitate aferente proiectelor de acte normative precum și publicarea pe PARTICIP a proiectelor de acte normative și a documentelor aferente acestora;
- b) *Furnizez date surse de finanțare externă* care interacționează cu Platforma pentru Gestionarea Asistenței Externe (amp.gov.md), pentru recepționarea datelor privind sursele de finanțare externă și bugetele aferente acestora;
- c) *Furnizez date acte normative*, care interacționează cu Sistemul Informatic „Registrul de Stat al Actelor Juridice” pentru recepționarea actelor normative ale Republicii Moldova adoptate și evenimentelor de trasabilitate a acestora;
- d) *Furnizez date acte normative: proiecte acte, evenimente trasabilitate, documente, comentarii*, care interacționează cu SGD CS pentru recepționarea datelor proiectelor, documentelor, comentariilor, evenimentelor de trasabilitate aferente proiectelor de acte normative;
- e) *Furnizez date proiecte acte normative, evenimente de trasabilitate și documente asociate* care interacționează cu soluția e-Parlament a Parlamentului Republicii Moldova în scopul preluării datelor și documentelor relevante aferente procesului de legiferare din cadrul Parlamentului Republicii Moldova;
- f) *Furnizez date surse de finanțare bugetare* care interacționează cu Sistemul Informațional Integrat al Finanțelor Publice, pentru recepționarea datelor privind sursele de finanțare bugetare incluse în Cadrul Bugetar pe Termen Mediu și bugetele aferente acestora.

3) Interfețele expuse de sisteme informaționale externe din afara Republicii Moldova:

- a) *Expun acte normative UE, evenimente de trasabilitate și documente asociate* care interacționează cu portalul dreptului Uniunii Europene și a documentelor publice ale

Uniunii Europene în scopul preluării automate a actelor normative în vigoare, actualizării acestora și evenimentelor de trasabilitate aferente.

Capitolul VIII. Asigurarea securității informaționale

44. SI „e-Monitorizare” va procesa și stoca date sensibile precum date cu caracter personal (profilurile utilizatorilor autorizați). Faptul că SI „e-Monitorizare” este accesibil în rețea, expune sistemul la multiple amenințări de securitate a informației și securitate cibernetică. În calitate de resursă informațională de stat ce face parte din segmentul „Evidența automatizată a resurselor organizatorice”, asigurarea securității SI „e-Monitorizare” și a datelor deținute de acesta, este o necesitate de importanță națională. Măsurile de securitate aplicate în scopul protejării SI „e-Monitorizare” vor fi proporționate considerând riscurile de securitate asociate acestui sistem informațional.

45. Asigurarea securității SI „e-Monitorizare” se va baza pe o abordare sistemică, fundamentată pe analiza riscurilor de securitate asociate SI „e-Monitorizare”, cu aplicarea legislației în vigoare și a celor mai bune practici relevante. Securitatea SI „e-Monitorizare” se va construi pe următorii piloni:

1) *Securitatea tehnologiilor* – tehnologiile ce stau la baza SI „e-Monitorizare” sunt sigure, sunt configurate securizat și formează o arhitectură de securitate adecvată pentru SI „e-Monitorizare”.

2) *Securitatea organizatorică* – practicile aplicate la implementarea, operarea și utilizarea SI „e-Monitorizare” sunt stabilite considerând riscurile pentru securitatea informației și securitatea cibernetică asociate SI „e-Monitorizare”.

3) *Securitatea asociată oamenilor* – toate persoanele autorizate să opereze sau să utilizeze SI „e-Monitorizare” vor fi conștiente cu privire la riscurile de securitate asociate și vor manifesta un comportament vigilent și responsabil la interacțiunea cu SI „e-Monitorizare”.

46. Cerințele de securitate detaliate, aplicabile SI „e-Monitorizare”, vor fi identificate în baza analizei riscurilor, selectate și implementate la etapele relevante ale ciclului de viață a SI „e-Monitorizare” (tabelul nr. 1).

Tabelul nr. 1 Activități privind asigurarea securității SI „e-Monitorizare” la diferite etape a ciclului de viață

Etapă	Securitatea tehnologiilor	Securitatea organizatorică	Securitatea asociată oamenilor
Proiectarea SI „e-Monitorizare”	Definire cerințe de securitate pentru: <ul style="list-style-type: none"> • componentele dedicate ale SI „e-Monitorizare”; • soluțiile software de platformă; • platforma tehnologică (medii de operare, soft de sistem, locații și locuri de muncă); 	Definire cerințe de securitate aplicabile în relația cu furnizorii de soluții.	

Etapă	Securitatea tehnologiilor	Securitatea organizatorică	Securitatea asociată oamenilor
	<ul style="list-style-type: none"> rețeaua de comunicații; 		
Selectare soluții TIC aferente SI „e-Monitorizare”	Evaluarea conformității la cerințele de securitate selectate.	Evaluarea conformității la cerințele de securitate selectate.	
Dezvoltarea, ajustarea și implementarea SI „e-Monitorizare”	Implementare cerințe de securitate selectate. Testarea unitară a măsurilor de securitate implementate.	Implementarea și operarea măsurilor de securitate selectate.	Instruirea utilizatorilor cu privire la utilizarea securizată.
Lansare în producție a SI „e-Monitorizare”	Testarea generală de securitate.	Operarea măsurilor de securitate selectate. Selectarea cerințelor de securitate aferente relației cu beneficiarii SI „e-Monitorizare”.	Operarea măsurilor de securitate selectate.
Operarea SI „e-Monitorizare”	Operarea măsurilor de securitate selectate. Testarea regulată a securității SI „e-Monitorizare”.		
Îmbunătățirea continuă a SI „e-Monitorizare”	Identificarea necesităților și planificarea îmbunătățirilor de securitate.		

47. La selectarea măsurilor de securitate aferente SI „e-Monitorizare” se vor considera ca fiind măsuri minime obligatorii, următoarele surse:

- 1) cerințe conform reglementărilor legale:
 - a) cerințe cu privire la protecția a datelor cu caracter personal în sisteme TIC;
 - b) cerințele minime pentru securitatea cibernetică.
- 2) cerințe de securitate interne ale Cancelariei de Stat:
 - a) standardele de securitate a informației aprobate în cadrul Cancelariei de Stat;
 - b) specificațiile de securitate incluse în caietul de sarcini destinat dezvoltării și implementării SI „e-Monitorizare”.

48. La etapa de lansare în producție a SI „e-Monitorizare”, va exista elaborat și aprobat Planul de securitate al SI „e-Monitorizare”. Planul de securitate se va baza pe rezultatele analizei la riscuri și testările de securitate ale SI „e-Monitorizare”. Acest Plan va conține, de asemenea, evaluarea conformității la cerințele minime obligatorii de asigurare a securității cibernetice și a informației. Planul de securitate va asigura înțelegerea univocă a părților implicate cu privire la riscurile de securitate a informației și de securitate cibernetică asociate SI „e-Monitorizare”, precum și a modului în care acestea sunt gestionate de către responsabili. Planul de securitate al SI „e-Monitorizare” va fi revizuit și actualizat cel puțin anual sau la apariția evenimentelor ce indică la posibile modificări în profilul de risc asociat SI „e-Monitorizare”.

Încheiere

Prezentul Concept al Sistemului informațional „e-Monitorizare” descrie principalele aspecte organizaționale, metodologice și tehnologice în conformitate cu care este concepută și va fi implementată o soluție informatică performantă, care ar asigura suportul informatic al subiecților implicați în coordonarea și monitorizarea procesului de armonizare a legislației naționale cu legislația Uniunii Europene, proceselor de planificare, implementare și monitorizare a nivelului de îndeplinire a Planurilor de acțiuni aferente strategiilor naționale/sectoriale, documentelor de politici publice, precum și a angajamentelor Republicii Moldova în contextul asocierii și aderării la Uniunea Europeană.

Conceptul stabilește cadrul general și locul SI „e-Monitorizare” în sistemul de guvernare electronică și identifică soluțiile optime care corespund standardelor în domeniu și nivelului actual de dezvoltare a guvernării electronice în Republica Moldova.

Implementarea SI „e-Monitorizare” urmează să creeze un mediu eficient de cooperare între organele de stat responsabile. Valorificarea potențialului TIC și implementarea conceptelor moderne de schimb de date va îmbunătăți semnificativ activitatea Guvernului Republicii Moldova în domeniul planificării și implementării documentelor de politici publice în general și îndeplinirii angajamentelor Republicii Moldova față de Uniunea Europeană în particular.